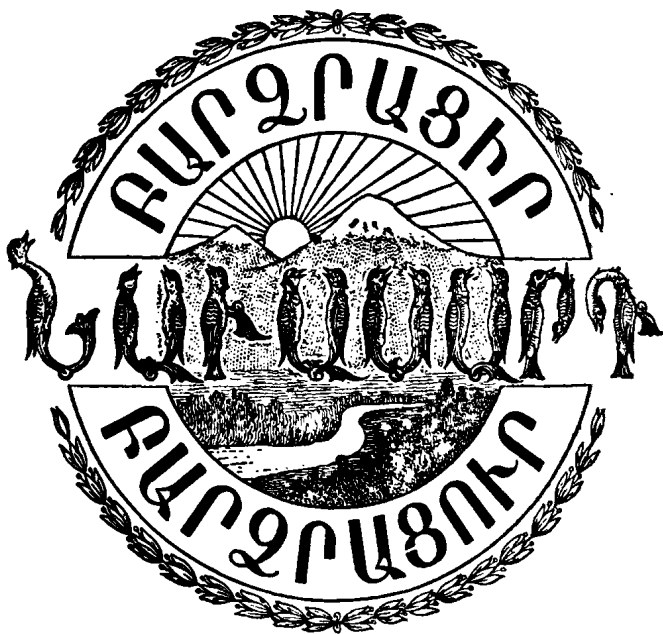

NAVASART

ORGANO DE LA
UNION GENERAL ARMENIA DE CULTURA FISICA

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ Հ. Մ. Ը. Մ.-Ի

JUNIO - JULIO de 1958

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Հանգրուաններ	ԽՐԱԿՐԱԿԱՆ	1
Հայաստանի Գաղութներ	Ա. Բ. Գ.	4
Խոստովանութիւն	Ա. ՍԱՐՈՅԵԱՆ	6
Մինչև բացուի զոմերն յուսյ...	ԱՏՐԻՆԷ	7
Հ. Մ. Ը. Մ. ի Քառասնամեակին առթիւ	Գ. Զ. ՊՈՏՈՍԵԱՆ	8
Հայ Մարմն. Ընդհանուր Միութիւն	Հ. ՄԵՀՐԱՊԵԱՆ	9
Հետաքրքրական այց մը ՄԱԿ-ին	Ա. ՌԱՄՈՍ ՄԵՆԻԱ	11
Առաջարկի մը առթիւ	Պ.	13
Հ. Մ. Ը. Մ. ք Գեմալական ներխուժման օրերուն Կ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ		16
Պատ. Նախագահ եզր. Ճ. Մարտիկեան մեր մէջ		18
Հ. Մ. Ը. Մ. ի Քառասնամեայ Յարկեանք		19
Սկառտութիւն	Մ. ԵԱՆԸԳԵԱՆ	20
Մշակութային Արձագանգ		22
30 Aniversario	EDITORIAL	23
Descripción de los Deportes	Dr. VANDER	26
Aquí Departamento Cultural y Social		29
Noticias del Departamento de Educación Física		31
Desde el Mangrullo Scout	- A. CAHIAN	34
Ignorancia e Inteligencia		36
La Juventud y la Cultura Armenia		37

Director: RAUL BEDIKIAN

Հ.ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 60 ՅՈՒՆԻՍ-ՅՈՒԼԻՍ 1958 ՊՈՒՆԵՆՍ ԱՅՐԷՍ
ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՀԱՆԳՐՈՒՄ ՆՆԵՐ

Ընթացիկ տարին Հայ Մարմնակրթական Անդհանուր Միութեան համար յորեկինական տարի մըն է:

Արդարեւ, այս տարի կը նշենք՝ Միութեանս հիմնադրութեան քառասնամեակը, Պուէնոս Այրէսի Մասնաճիւղին ստեղծման երեսնամեակը, «ՆԱԻԱՍԱՐԴ»ի հրատարակութեան հինգերորդ տարեդարձը ու նաեւ համահայկական մեր Միութեան շարքերէն անցած, համայն հայութեան Հոգեւոր Առաջնորդին՝ Վեհապառ Վազգէն Ա. Կաթողիկոսի ծննդեան յիսնամեակը:

1918 Նոյեմբեր...

Դարաւոր Հայրենիքի մեծագոյն մասը քար ու քանդ եւ արիւնով ոռոգուած... - Ջարդերէ, համաճարակներէ վերապրող այրիներու եւ որբերու կիսակենդան բազմութիւններ՝ անմիջական խնամք, դուրգուրանք գտնելու ակնկալութեամբ կը խոնուէին Պոլիս...

Անդին, ալեւոր Արարատի շուքին տակ, Եղեռնէն զերծ մնացած հատուածը՝ եւս, Մայիսեան պատմական օրերուն, Իգբերմարզկային ճիգով մը հազիւ իր գոյութիւնը փրկած նենգ թշնամիին սպառնալիքէն, ու անսուղ, համաճարակներու ենթակայ աղէտահար գաղթականներու բազմութեամբ ծանրաբեռնուած, վերականգնումի հերոսական ճիգերու մէջ կը տուայտէր:

Ահա այս տագնապալի, խռովայոյզ օրերուն կարիքը կը զգացուէր լաւատես, կորովի, վճռական եւ Յեղին յարութեան հաւատքով տողորուն կենսունակ երիտասարդութեան մը, որ իր բոլորանուէր աշխատանքովը սպեղանի հասցնէր արիւնոզ վէրջերու, ինքնավստահութիւն ներշնչէր վհատողներուն, եւ լաւագոյն օրերու յոյսը՝ խորշակահար բազմութիւններուն:

61-97
A.R.A.R.@

Ու այս երիտասարդութիւնը եկաւ, յանձին Հայ Մարմնակրթական ընդհանուր Միութեան: Յուսալքումի, անորոշութեան այդ գորշ օրերուն մեր երիտասարդութիւնը լրիւ կերպով արդարացուց իր վրայ դրուած յոյսերը՝ Պոլսէն մինչեւ նորաստեղծ Հայաստան:

Քաղաքական ծանօթ դէպքերու բերումով Հ.Մ.Ը.Մ.ական երիտասարդութիւնը եւս, «Մնացորդաց»ին հետ տարտղնուեցաւ ի սփիւռս աշխարհի: Եւ ա՛յն երկիրներու մէջ, ուր քանի մը նախկին Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ իրարու հանդիպեցան, հիմը դրին Միութեան, նուիրուելով երիտասարդութեան ֆիզիքական եւ բարոյական դաստիարակութեան: Այսպէս հիմը դրուեցաւ նաեւ Պ. Այրէսի մասնաճիւղին, 1927ի Սեպտեմբերին: Երեսուն տարիներու ընթացքին մեր Միութիւնը կարելոր յաջողութիւններ ունեցաւ: Անդամներուն ստուար թիւը, ամբողջ գաղութին կողմէ վայելած ընդհանուր համակրանքը, իր ընդարձակ դաշտը, սեփական գեղատեսիլ շէնքը եւ պաշտօնաթերթ «Նաւասարդ»ը մեր Միութեան յարաճուն վերելքը փաստող անժխտելի իրականութիւններ են:

Սակայն երեսնամեայ հանգրուանին եզրին, պէտք է անհրաժեշտ յիշութեամբ եւ պատասխանատուութեան զգացումով տողորուն, հանդիսաւոր յանձնարութիւն մը ընենք՝ մեր շարժումին նոր թափ, նոր աւիւն եւ վերելքի նոր խոյանք մը տալու, Միութեանս գաղափարներն ու դաւանանքը պատանեկութեան մտքին ու հոգիին մէջ դրոշմելով իրական, կենդանի օրինակներով եւ անդամներուն թիւը աւելցնելով:

Սփիւռքը մեր երիտասարդութենէն ընդհանրապէս, եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի երիտասարդութենէն մասնաւորապէս, մեծ ակնկալութիւններ ունի: Աշխատինք մեր վրայ դրուած յոյսերը արդարեցնել լիովին:

Հինգ տարիներ անալ ՆԱԻԱՍԱՐԴ պարբերականը սկսաւ հրատարակուիլ Միութեանս գործունէութեան զարկ տալու, մասնաճիւղէ մասնաճիւղ կամուրջ հանդիսանալու, մեր երիտասարդութեան ազգային՝ նկարագիրը պահելուն՝ սատարելու, եւ մարզական այս շարժումին աւանդութիւններն ու պատմութիւնը նորերուն սեփականութիւնը դարձնելու առաջադրութիւններով:

Տրուած անսպաստ պայմաններուն մէջ մեր պարբերականը իր կարելին ըրաւ, որոշ յաջողութիւններ իսկ արձանագրելով:

Բայց, դիտենք որ «Նաւասարդ»էն կ'ակնկալուի աւելին: Այնպէս որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի վարչութիւն եւ իմբադրութիւն, ամէն ջանք ի գործ պիտի դնեն, որպէսզի մեր Պաշտօնաթերթը դառ-

նայ Հարազատ արտայայտիչը արտասահմանի եւ տեղւոյս կազմակերպութեան ձգտումներուն, իրականացումներուն:

ՆԱԻԱՍԱՐԴ—ի գլխաւոր մտահոգութիւններէն մին ալ պիտի ըլլայ մատղաշ սերունդի դաստիարակութեան գործը: Գաղութներու հայ դիմագծի պահպանումը, ազգային իտէալներու իրականացումը պայմանաւորուած են մի միայն այս գործին յաջող կամ անյաջող ընթացքէն: Առ այդ մօտէն պիտի հետեւինք կրթական, մշակութային հաստատութիւններու դաստիարակչական աշխատանքներուն:

Այս օրերս հայութիւնը իր ամբողջութեամբ — Հայրենիք եւ Մփիւռք — կը տօնէ մեր ամենէն հին եւ անխափանօրէն յարատեւող Հաստատութեան՝ Հայոց Առաքելական Եկեղեցիին, Գերագոյն Պետին՝ Ս. Էջմիածնի Գահակալին ծննդեան յիսնամեակը, եկեղեցական ասպարէզ մտնելու տասնըհինգամեակը եւ Կաթողիկոս ընտրուելուն երրորդ տարեդարձը: Բերկրալի այս եռեակ առիթներով ՆԱԻԱՍԱՐԴ յանուն մեր Միութեան կը շնորհաւորէ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա. ը, մաղթելով կատարեալ յաջողութիւն Իր բոլոր ձեռնարկներուն, ծրագիրներուն:

Ընդգծեցինք Նորին Վեհափառութեան Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղած ըլլալը. անվարանօրէն կրնանք հաստատել նաեւ որ Ան Իր օրինակելի վարք ու բարքով, խօսքով եւ գործով լրիւ կերպով իրականացուցած եւ նուիրականացուցած է մեր գեղեցիկ նշանաբանը, ԲԱՐՁՐԱՅՈՒՐ ԵՒ ԲԱՐՁՐԱՅՈՒՐ: Այս առաքինութիւնները միացած՝ տառապած եւ անիրաւուած մեր ժողովուրդին ծառայելու ներքին մղումին, զԱյն առաջնորդած են ԻՆՔՆԱՇՈՒՍՏՈՒԹԵԱՄԲ մայրենի լեզուին տիրապետելու: Եւ Իր ճիշդ բիզնէսով զուր չեն անցած: Արդիւնքը պերճախօս է: Գաղութներու մէջ ծրնած ու մեծցած, հայկական դպրոցէ դուրկ մնացած Հայորդի մը այսօր համայն հայութեան Հոգեւոր Գերագոյն Պետն է:

Ուրեմն երբ Հոգեկան խռովք կայ, երբ Յեղին ծառայելու ներքին անդիմադրելի մղում կայ, ամէն կարգի դժուարութիւնները կը հարթուին, եւ հայոց լեզուն, պատմութիւնը, գրականութիւնը իւրացնելու ժամանակ կը ճարուի անպայման:

Որքա՞ն հրահանգիչ է Վազգէն Ա. Կաթողիկոսի կեանքն ու գործը սփիւռքի մեր երիտասարդներուն համար:

• Պիտի գիտնա՞ն խորհրդածել եւ հրահանգուել... ✓

բնակեցական րազմաթիւ միութիւններ, որոնցմէ շատերը իրական պատանդի մը արդիւնք ըլլալէ աւելի, զոնադսններու ետք գոռուելու համար կարծես ի՛նչ ստեղծուած են եւ պոյու թիւնին լոկ անուանական էր եւ այդպէս ալ կը մընան: Գաղտնիները իրենց հիմնադրութեան առաջին շրջանին իսկ ունեցան պարբերականներ եւ թիւթներ, մեծամասնութեամբ կուսակցական նախածեռնութեան արդիւնք:

Գաղտնիներու Հաւաքովիան կեանքը ներկայացնող այս բոլոր գործոնները դժբախտաբար ոչ միայն փրկիչ չեն արժանապաստան տալով մեր թրուական, նիւթական եւ իմացական սրժկքներու ընդհանուր աճին, այլ ընդհակառակը՝ հետզհետէ դրամի կը դառնայ տեղատուութիւնը ամէն ուղղութեամբ, եւ մտնաւանդ կրթական ասպարէզին վրայ:

Կը հետեւի ուրիշն որ անհասարկ յարցում գաղտնիք առայր, ճախողած է հաւաքովիան կեանքի մէջ:

Անցած համայնքներու հաւաքական կեանքը անկերպարան եւ անմիթաբական ըլլալուն աւելորդ է խոսիլ համայնքներու գործակցութեան մասին: Արդարեւ, մայրաքաղաքներու թուական, նիւթական եւ այլ առաւելութիւններով օժտուած համայնքներու եւ գաւառներու փոքրաթիւ ու նիւթական սահմանափակ միջոցներ ունեցող հաւաքակազմութիւններու միջեւ ի՛նչ կապ կայ: Գրեթէ ոչ մէկ: Միեւնոյնը, կրնանք ըսել գաղտնիներու փոխարարներու թեան մասին: Անշուշտ մամուլը որը չափով մը կը ըրարնէ այս պակասը, սակայն ոչ միշտ դրական իմաստով. որովհետեւ ան յաճախ երպարակուցութեան, ատելութեան ջրատիչ շունչը պարտաւէ զպայտի փոխադրուելուն կը նպաստէ:

Տակաւին կա՛յ թողհանուր անհարպուր թողութիւն մը — խմբակէ խմբակ, հասուածէ հասուած, աստատուած մոլորութեամբ Եւ հիանդալին համեմատութիւններու հասած ցուցաձողութեամբ — որ անհնարին կը դարձնէ հաւաքական գործերու մէջ համակարգութիւն, կարիքներու տրամաբանական դասաւարտման դնելն ու միահամուռ ճիպով մը դրական իրականացումներ հետապնդելը: Ոչ մեր պարտականութիւններուն ամբողջական գիտակցութիւնը ունենք, ոչ ալ նիւթական, բարոյսը, իմացական մեր կարելիութիւններուն չափն ու սահմանը կը ճանչնանք: Կ'անդիտանանք մեր պարտականութիւնները. կ'անդիտանանք մեր հնարաւորութիւնները: Ելկապսէրք, Եկեղեցիքսէրք եւ այլ պիտակներով պնտուած, կը բաւականանանք օրն ի բուն ողբալով, քունացումքի, քապիտակ ջարդքի մշտաւանջէն բռնուած:

Մոռցած ենք մեր տարտղնուած ըլլալուն պատճառները, մոռցած՝ որ դարաւոր Հայրենիքին մեծագոյն մասը տակաւին կը հեծէ կուռեկներուն տակ վայրակ թշնամիին, որ Հաւանաբար նոր առիթի մը կը սպասէ ակնդէս, ցեղասպանութեան իր փորձը լրումին հասցնելու համար: Մոռցած ենք, որ մեր նահատակներն ու պատմական անբրակ Հայրենիքը մեզ կը պարտաւորեցնեն, եւ հրամայականօրէն, ըլլալ՝ հանդուրժող, ներողամիտ, շիտակ եւ սիրով իրարու հանդէպ: Մոռցած ենք փրկչապէս, որ անյիտաձգելի նոյնիրական պարտականութիւն մը ունինք՝ նահատակներու շատախիղջ հանդիսացող նորերուն փոխանցել կուսակարգի չորացնող նոյնիրական առաքելութիւնը:

Այս բոլորին իբր հետեւանք ստեղծուած է հեղձեցուցիչ միջոցառում մը գաղտնիներուն մէջ՝ ուր կիրքերը դարձած են անսանձահարելի, եւ պարբերաբար կսկծալի նյքալրասպանութիւններու իսկ կը յանդիս:

Մոյն ախոր բնդհանրացումները ընելով հանդիւր մեղադրանքներ շունչիք ոչ որի. մեր համոզումով ինչպէս որ ցեղային առաքելութիւնները ընդ-

ՀԱՅԹՅՆԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հայրենի ծաղկի բոյրը չզգայի՝
իմն չէիմ յուզի ծաղիկներն օտար,
Թէ մեր երգերով չկայտարբուէի՝
Զէի երազի ծաղիկներն օտար,

Զէր լիմի աշխարհն այսօրն հմայիչ՝
Թէ չսիրէի հողն իմ հայրենի,
Արեւի խուրճն էլ կը թուար ինձ քիչ՝
Թէ սրտս չիջմէր շողն իմ հայրենի,

Իմ Հայ ժողովուրդ, քեզ չսիրէի,
Այսօրն չերմագիմ, այսօրն խանդավառ,
Ու իմ կրծքի տակ քեզ չունենայի,
Սիրտս չդադար բեկարիզ համար,

Ես ուրիշներին ինչպէ՞ս սիրէի,
Կեղծիք կը լիմէր՝ երգուէի թէկուզ.
Դու իմ աչքերն ես, երկիր հայրենի,
Աշխարհին ճայռոյ աչքերը հագուս.
Իմ սի՛րտն ես, սի՛րտը, արեւս վկայ,
Քեզմից թանկագին աշխարհում չկայ:

ԱՐՇԱԼՈՅՍ ՍԱՐՈՅԵԱՆ

Հանուր են, մեր տկարութիւններն ու թերութիւնները եւս - մեծ մասամբ
ոտրկութեան դարերու ժառանգութիւն - ընդհանրական են ու համահայկա-
կան. այդ իսկ պատճառով հաւաքական միջոցառումներով միայն հնարաւոր
է սրբազրել զանոնք:

Վերանորոգումի, սրբազրման աշխատանքները, արդիական, լուրջ հի-
մերու վրայ դրուած կրթական հաստատութիւններու շնորհիւ միայն կարելի
է իրականացնել: Պայմանով մը սակայն, որ այս հաստատութիւնները ըլլան
համահայկական, դերծ ոնէ հատուածական ազդեցութիւններէ: Ի պրոցնե-
րու միակ մտահոգութիւնը՝ պատրաստել մարդը - որ ըսել է նաեւ լաւ հայը
եւ լաւ քաղաքացին համապատասխան երկրին: Այսպէս պատրաստուած պա-
տանին կեանքի մէջ ալլես ինչ քաղաքական, կրօնական դաւանանքի այ հե-
տեւի, դժուար թէ վնասակար հայ դառնայ:

Եթէ այս համոզման զանգ եւ ինչ որ աւելի կարեւոր է՝ կորովի, վճռական
շարժումով մը գիտնանք մեր մտածումը գործի վերածել, պատրաստելով հայ-
կական հիմնական զարգացումով եւ համալսարանական կրթութեամբ զոնէ
երկու սերունդ, միայն այն ժամանակ կրնանք զաղութներուն համահայկա-
կան դիր մը ստանձնելու կարելիութիւններու մասին մտածել:

Նիւթը չսպառեցինք, դեռ կ'անդրադառնանք, սակայն փափաքելի է լսել
այլ տեսակէտներ եւս:

Ա. Բ. Գ.

ՄԻՆՁԵԻ ԲԱՑՈՒԻՆ ԴՌՆԵՐՆ ՑՈՒՍՈՑ...

Ու պղնձայ փաղը երկարաշունչ կը շփորէ ժամանումը մուրալկամ հուրին. սրահն ամբողջ, միանուագ շարժումով ակնարկները կ'ազդէ դէպի կեդրոնական մուտքը, ուրկէ, իրենց առաջելութեան արժէքին գիտակից հպարտանքով, երկու պարմամիներ մուտք կը գործեն:

Երդուեալ պահակներն են անոճ և ստուածարնակ բարձունքներն աւանդ ստացուած բոցին: Զլապիմոք բազուկներով հրաբորք ջահերը ուղիղ մեկնած, կանգ կ'առնեն երկու կողմերը մեհեանին, կարծես մուրալկամ այդ աւանդին հուրովը կ'առնուած կուտքերը ըլլային անոճ իրենց առաջելութիւնը կատարման հասցնելու երկիւղածութեամբ աւուցում:

Խորքին, պատուանդանի մը վրայ, մարգիկը Ողիմպիական, պատրաստ է մատուցանելու գերագոյն՝ պաշտամունքը օրուան: Սպասման սպառող յազուսը կարտացոյլայ իր ռոզէ էութենէն. ու, խնկարկու թուրի արժանավայել հանդիսականութեամբ պարգուած իր մկանուտ բազուկները կը հազորդուին անհա...

Հետոպառ աւանդապահները գեղեցիկ մուրաբերումով մը կը փոխանցեն բոցը սրբագան, ջահէ ջահ, որ մարգիկին կը ռուքագեղ թեւերուն մէջ, կը ստանայ շնորհք, կը դառնայ ճուազ, կը դառնայ պար ու ազօթք... Ու, ատրաշէկ պաշտամունքի հոլովոյթը կ'ապահովուի անգամ մըն ալ:

Փաղի երկրորդ կանչ մը, եւ վարագոյրը կը բացուի մօր տեսարանի մը վրայ:

Հայ մանուկներու եւ պատմանիներու կենտունակ հայ մը գրաւեր է բեմը: Համախմբուած Հ. Մ. Ը. Մ. ի դրօշին թակ, եկեր են անոճք, կորովով հայրենասիրութեամբ մկրտուելու: Եկեր են հայացնելու իրենց մատաղ մըտքերն ու հոգիները, ապահովելու ցեղին ժառանգականութիւնը:

Պատրաստ են անհ իրենք հա, մնան այն ծիսարկու մարգիկին, ընդունելու հուրը սրբանուէր, անկէ հազորդուելու, ցեղակերտ արուշաններ արծարծելու ու մշտավառ պահելու ի խնդիր:

Խորհրդաւոր է պահը... Սրահը տանար... բեմը խրան...

Ի տես այդքան թարմութեան ու եռանդի, մթնոլորտը կ'ոգեւորուի, հաւատքը շատուանի մնան կը բարձրանայ սրտերէն:

Ու անհ, գերագնացապէս յուզակամ այդ պահուն, բեմ կը բազմանայ պեհեր առաջեալ մը, գուրգուրտ խմամբով կուրծքին սեղմած ցեղին ժառանգականութեան հուրը:

Իր տարիներու փորձառութեան յենած, կը խօսի ան մեր երիտասարդներուն եւ մանուկներուն. իրենց հաղթարկի յեզուով կը բացատրէ թէ ովքե՞ր են իրենք եւ թէ ի՞նչ է իրենց կատարելիքը այս հայրենահեռու փեհերու վրայ որպէս հայեր՝ ՈՐԴԻՔ ԱՐԻ ԱՐԱՆՑ:

Ու բանալով անոց առջեւ հայ ցեղի գոյատեւման հաւատքով գեղուն իր ոսկի բուրվառ սիրտը, ճանուկ հոգիներէ ներս կայծեր կը տանցնէ, կը հազորդէ գիրենք ազգային սիրտը հուրով: Անգամ մըն ալ կ'երիտասարդանայ ինք հա ու կ'ամրապնդէ բոլորիս հաւատքն ու յոյսը դէպի լաւագոյն ապագայ մը... մինչեւ բացուի զոներն յուսոյ:

2. Մ. Ը. Մ. Ի ԲԱՌԱՍՆԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻԻ

Մենք գաւակներդ օգոստափառ Պիտի կերտեմք նո՛ր արշալոյս :

1913ին «Նաւասարդ» հատորին իբր պսակ յառաջարան, Դանիէլ Վարու-
ժանի Հրեղէն այս խօսքերը, կրեանք ամէն օր կրկնել, իբրեւ Նաւասարդեան
անմահ քայլերդ :

Արեւմտահայ ոյրերգութեան մեծ կրկէս՝ Կ. Պոլիս վերադարձած, Հե-
թանոս երգերու Հեղինակը, հաւաքած, ամբարած բոլոր պաշարը, Վենետիկէն
Կանտի համալսարանէն, իւր հանճարի գազաթնակէտին հասած, իւր ներաշ-
խարհի կրակէն դուրս կը ժայթքէր, նախագագման ոսկորէ, արիւնէ շաղախ-
ուած տխուր դուշակութիւնը : Մէկուկէս միլիոն հայերու նահատակութիւնը,
որոնք արիւնոտ արեւով նոր արշալոյս մը կը կերտէին :

Քանի մը տարի վերջ, հաւատք, յոյս, սէր ներշնչող Հ.Մ.Ը.Մ.ը աշխարհ
կուգար՝ բարձրանալու եւ բարձրացնելու :

Սկսուտական շարժումի իսկական արժէքը, յիշողութեան մէջ տպաւոր-
ուեցաւ առաջին անգամ ըլլալով 1931ին, երբ հազիւ տասներձէկ տարեկան,
Վենետիկի Մուրատ Ռափայկեան վարժարանը կ'երթայի ուսանելու : Երբ
չողկեպաքը Ֆրանսայի, Չուիդերիոյ եւ Իտալիոյ սահմաններուն կեցաւ ան-
ցազիրներու ջննութեան հասար, երեք անգամ յաջողաբար տարբեր ազգե-
րու պաշտօնեաները դիտելով անցազիրս ու երկչոտ դէմքս, ըսին ինձի. — ա-
դէկ տղայ ըլլալու ես : Անցաշրիս վրայի փոքր լուսանկարը կը ներկայացը-
նէր դայիկի համազգեստը, իւր նշաններով, փողկապ եւայլն : Օտարական
դաղթական հայը ադէկ տղայ ըլլաւ էր», որովհետեւ սկսուական մեծ ըն-
տանիքին կը պատկանէր :

Տարիներ վերջ, երկրորդ աշխարհամարտի սկիզբը, երբ գինուոր կը մեկ-
նէի, սիրելի Պետուշ Կարօ Ռ : չազլեանին հատիկպեցայ : — «Գրիգոր, ըսաւ, մի՛
մոռնար երբեք «Բարձրացիր Բարձրացուք»ը եւ ձ՛իշող Պատրաստը ուր որ
ալ ըլլաս : Իրաւ ալ յաջորդ Հինգ տարիներու ընթացքին, ըլլայ ոմբակոծում,
սուր եւ հուր, արիւն եւ վախ, փշաթելերը, լեղի օրերու անվերջ շղթայացու-
մը, չկրցան երբեք մտքես ու հոգիէս վերցնել այն ուժեղ բառերու նշանա-
կութիւնը, որոնք թեթեւցուցին դառն ժամերու դնացքը :

Սկսուտական սկզբունքները՝ խաղերու, նշանախօսքերու, ապրելակեր-
պի մը պարզ ձեւերուն տակ կը պարունակեն մարդկային ամենաբարձր խոր-
հուրդներէն մին՝ ծառայել բարձր իտէալի մը : Եւ նշանակալից է, որ սկսու-
տական բոլոր բաղափարները լիովին կը համապատասխանեն մեր հայրենաստի-
րական զգացումներուն :

Ամէն անգամ որ Ռամոս Մելիխայի «Փոքրիկ Հայաստան» դաշտը կ'այցե-
լեմ, ի տես մեր խանդավառ եւ կայտառ արիւններուն, ռաբախութեամբ եւ հը-
պարտութեամբ կը լեցուին աչքերս, որովհետեւ մեր յոյսն աւ ապապան եղող
պատանեկութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ի հովանիին տակ կը մեծնայ առողջ մարմնով,
առողջ միտքով եւ առողջ հայ օգիտով :

Գնահատեմք Հ.Մ.Ը.Մ.ի աշխատանքը, օգնենք ամէն մէկս մեր կարողու-
թեան համեմատ այս օրինակելի կազմակերպութեան, որ մի միայն օգուտ,
բարիք եւ արժանապատուութիւն կը բաշխէ բոլորին, առանց փտրութեան,

ՀԱՅ ՄԱՐՄԱՆԱԲԹԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՈՒԹԻՒՆ .*

Յեզի մը դոյութեան հօրապոյն ազգակներն են՝ լեզուն, կրօնքը, դրօ-
կանութիւնը եւ մարմնակրթանքը:

Մասնաւորելով մեր խօսքը-ի սփիւստ աշխարհի ցրուած տարազիր Հայու-
թեան, դժբախտաբար պէտք պիտի ըլլայ ընդունել, որ յուսահատական ըլլա-
լու աստիճան անմխիթարական է ընդհանուր կացութիւնը:

Զրկուած Հայրենի՝ արեւուն բարիքներէն, օտար միջնակարգութեան մէջ
թեւատուած մեր հոգեկան խոյանքները, ապառնի յոյսի նշոյլի եւ միայն կը
կատչինք մեր բովանդակ ուսովը ինչպէս նաւարեկեալը՝ անհուն ովկէանի
մէջ կը պլլուի շիւղի մը: Այգ Յոյսը՝ Ապագան է:

Սե մեր հոգիներուն մէջ կանգուն կարեւոր պահելու համար հաւատքի առ
կայքը, հարկ է ակնարկ մը նետել մեր ցեղի Պատմութեան վրայ, պրպտել,
վերլուծել եւ լուսարանել թուր այն տուեալները, որոնց բովէն անցիք է մեր
Յեզը, աւելի քան քառասուն դարերէ ի վեր:

Ճիշդ է, թէ Հայրենիք մը անինք, որ, Լուսաւորչի Կաթողիկոս Նման՝ կը
պլլայայ եւ կեանք ու փայլ կուտայ մեր մտայլ հոգիներուն, ճիշդ է, որ Հա-
կուսակ քառորդ դարու տարագրութեան եւ Թափառական կեանքի անմխիթար
սրտադրանքներուն, դոյութիւն ունի Հայ Լեզուն եւ կ'ապրի հայ ժողովուր-
դը, ճիշդ է, որ Արեւեստի խնկարկուններ իրենց մտքին տուրքը կուտան հոս
ու հոն եւ ժառամբ կը սփոփեն մեր մտայլ հոգիները, բայց ճիշդ է նաեւ, թէ
երբ քննենք Հայութեան քոյափեմակր ախտաբանական մանրագիտակով, հարկ
է՛րոյայ գլխագրով յիշատակին՝ ՀԱՅ ՅԵՂԸ Կ'ԱՊՐԻ ԾԱԿԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ԴԸԺ-
ՈՒՄԻՐԻՆ, ԺԱՄԱՆԱԿԱՆՇՐՋԱՆԻ ՄԸ ՄԷՁ:

Որովհետեւ, կը տեսնենք, որ ժամանակին չըրածը կը լրացնեն մեր բիւ-
ղանդական վէճերը եւ անողոք հարկադրանքներ հայ ժամուկը կը կտրեն իրենց
Տօրը. կաթէն եւ հետզհետէ կը խորթանան Հայ պատանիին եւ երիտասարդին
ազգային զգացումները, այնքան, որ նոյնիսկ նուազագում կը նկատեն Ս.
Սահակի եւ Ս. Մեղրգպի մեր մեծաքանչ բարբառը տանելու իրենց ուժացած
չրթներուն:

Ահա այսպիսի ժամանակաշրջանի մը մէջ, իր ազգու կոչը կ'ուղղէ Հայու-
թեան Հ.Մ.Ը.Մ.ը, որ մեր ցեղի պահպանման հօրապոյն ազգակներէն մին է:
Թէեւ, անոր ուսերուն դրուած պարտականութիւնները անտեսողներ ալ

(*) Սոյն գրութիւնը Տէր Շաարշ ֆեմյ. Մեհրապեամ 1929իմ իսր բա-
նիտօսութիւն արտասանած է Աթէմֆի արուարձաններէն Ֆիքսի մէջ, Հ. Մ.
Ը. Մ. ի հիմնադրութեամ տասնամեակիմ առթիւ:

բաւ. է որ անկեցծօրէն՝ վեհօրեմեօրէն Վտանեան իրմծի՛
Գուրդուրանք անոր ծոցը ապաստանող մեր փոքրերուն, որունք քուրքէ՛
մեզմէ աւելի հաւատքով, յոյսով, սիրով, կանդամատութեամբ վառ պիտի
պահեն՝ ազգագրաբանութեան ջահը եւ իրուամբ պիտի գոչեն Ք. Ա. Վարսեմեան-
նի նման.

Մեմֆ գաւակներդ օգոստանա
Պիտի կերտեմֆ նո՛ր արշալոյս:

Գ. Զ. ՊՈՏՈՍԵԱՆ

կան, բայց, ամէն Հայ պէտք է դիտնայ՝ թէ մեր կաղմակերպութեան շտանձնած պարտականութիւնը այնքան Սուրբ է, որքան անբռութիւնը՝ Յիսուսին:

Ճիշդ են նաեւ բոլոր այն դիտողութիւնները, թէ Հ.Մ.Ը.Մ.ը բաղդատաբար իր Համազգային Համբաւին, շունչի Հպարտութեան ներկայանալի դրամագուլիս մը, ամէն մարդի մէջ:

Ո՞վ պիտի շցանկար ամէն կողմ ունենալ Ֆութպոլի ախոյեան խաղացողներ, որոնք փոխանակ ցանուցիր, տեղական խումբերու մէջ, ներկայացնէին Հայկական ամբողջութիւն մը, ո՛չ միայն յետին, այլ Առաջին Դասակարգերու մէջ:

Ո՞վ պիտի չուզէր՝ որ Հայ մարդիկներ ունենային կամքի եւ Հողիի այնքան կորով, որ ոչ միայն մեր շրջանակներուն մէջ փայլէին, այլ նաեւ միջազգային մրցումներու ընթացքին Հայ անունը պանծացնէին:

Ո՞վ պիտի չբաղձար՝ որ Հարիւրեակներով մեր սկստուները զգեստաւորուած չըլլային միօրինակ տարազներով եւ տասնեակով փողեր եւ թմբուկներ չհնչեցնէին եւ չՀպարտացնէին մեր եսն ու շրարձրացնէին մեր ազգային արժանապատուութիւնը:

Անտարկիլի ճշմարտութիւն է, թէ թափուած գերագոյն ճիգերն իսկ կը յանգին լոկ երևոյթները փրկելու:

Անհուն է մեր Իտէալը եւ անսահման՝ մեր փայփայած երազները, բայց իբրեւ վաստակ՝ ինչ յետին փշրանք որ մնայ մեր ձեռքը, այնքանով ալ կը դուռահանէ:

Եթէ ի վիճակի չենք արդիւնաւորելու վերոյիշեալ դաղափորները, խաղաղ է մեր խիղճը դոնէ այնքան ժամանակ, որ Հայկական խումբեր կը պահեն իրենց գոյութիւնը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ը մարզարան կը տանի տղաքը եւ կ'ըսէ անոնց.

— Հո՛ս է որ պիտի կերտէք ձեր նկարագիրը, պիտի մշակէք ձեր հողին եւ պիտի զարգացնէք ձեր մարմինը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը պահէ իր սկսուտական խումբերը եւ անոնց էութեանը խորը կը գրոշմէ՝

-- "Պատուոյս վրայ կ'երդնուս, ըլլալ հաւատարիմ Աստուծոյս եւ ծառայել շայրեմիքիս:

Միշտ օգնել ուրիշին եւ գործել իբր պարտականութեամբ գիտակից արի եւ վեհանձն մարդ:

Հնազանդիլ Հայ Սկսուտի Դաւանմանքիմ":

ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ նուիրական սերմերը մենք կը ցանենք՝ կէտ նպատակ ունենալով ազնուացնել Հայ հողին, որպէսզի Հայ պատանին ու երիտասարդը ունենան նաեւ կորով՝ Ֆիզիքսպէս դիմադրուելու օտարութեան եւ կեանքի յորձանքներուն:

Ո՞ր Հայը Համաձայն է այս սկզբունքներուն, թո՛ղ իր Համեստ բաժինը բերէ Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան եւ այս գետնի վրայ ըլլալիք ամէն պահանջ պիտի նկատենք իբրեւ Հատուցում՝ մեր նուիրական Ուխտին:

ՆԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԱՅՑ ՄԸ ՄԱԿ-ԻՆ

Ծանօթ արուեստագիտուհի Տիկիմ Ծախարոնեան-Ռաւոնա Մեխիտ, որ իր աշխատակցութիւնը խոստացած է "Նաւասարդ"ին, սոյն խորագրով յօդուած մը ստորագրած է Մոնթէվիտոնոյի "էլ Բայիս" մեծ օրաթերթին մէջ: Մեր ընթերցողներուն քանի մը հաստատմանը քարգմանարար մերկայացնելով, մեր նպատակն է հայ երիտասարդութեան ուշադրութիւնը հրաւիրել Միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան վրայ, որ անտարակոյս շատ աւելի նշանակելի գեր մը կրնայ ունենալ վաղը, ազգերու փոխյարաբերութեանց մէջ: Մեմֆ իր արիւնտ դատի մը ժառանգորդները, գուցէ սոյն կազմակերպութեամբ դիմելու անհրաժեշտութիւնը զգամք օր մը- թէն այդ օրը եկած պէտք էր ըլլար ցարդ. սակայն մեմֆ տակաւին քաղաքական հաստատութեան եւ հնաւտնութեան պակասէն կը տառապինք ցաւալիօրէն. . . :

"Նաւասարդ"

Նիւ Եորքի առանձնայատկութիւններէն մէկն ալ 24 ժամուան համար հռչակներ ստեղծելն է: Ինձ ալ տրուեցաւ ս ռիթը անցաւոր աստղ մը ըլլալու: Լրագրողներու բազմաթիւ յարձակողականներէն մէկուն ընթացքին, հարց եղաւ ՄԱԿ-ի մասին եւ ես որ շահագրգռութիւն ցոյց կուտայի բացառաբար գրական, մշակութային հարցերու եւ ոչ թէ քաղաքական զգայալունց խնդիրներու, յարցի թէ հանուցեալ Ազգերու Դաշնակցութենէն շատ քիչ դժբախտ քան ժառանգ նմացած էր եւ կը բազմայի որ ՄԱԿ-ը աւելի արդիւնաւոր պործ տեսնէր ի նպաստ մարդկային բարօրութեան:

«Յայտարարութիւններու» յաջորդ օրը ինձի ներկայացաւ ՄԱԿ-ի բարձրաստիճան պաշտօնատարներէն մին. որ զիս առաջնորդեց կամբաւաւոր հաստատութեան ապակեայ հոյակապ պալատը, ուր քննութեան կ'ենթարկուին համաշխարհային բոլոր խնդիրները: Ամբողջ շարժումն մը ընթացքին պարտեցայ հսկայ պալատը, լայնքին ու երկայնքին, առիթը ունենալով յետուսական յայտնի ճիւղները եւ այլ յոխորտանքներ ու բազմատեսակ առաջարկներ, բոլորն ալ ի խնդիր մարդկութեան երջանկութեան. . . : Բարձեցայ բազկաթուղի մը վրայ եւ պարզ կոնակի մը հպուստով, միեւնոյն վայրկեանին յետքի միեւնոյն ճառը հինգ ասրբեր լեզուներով, ականջին տանելով հեռաձայնի ընկալուչին պէս գործիք մը: Իրբեւ լուսնի բնակիչ մը անխոսով նրատած հարկ է մտիկ ընել վաթսուն ազգերու ալլազան տեսակէտները, սպառնալիքները, գանդաւանները եւ իւրաքանչիւրին հռչակած քրայքաձակ ճշմարտութիւնները, որոնք զիրար կը հակասեն:

Բարեբախտաբար ընդհարումները բանաւոր են եւ Ֆիզիքական բոտանութիւններու չեն յանգիր: Եւ արդէն ժողովուրդները այս տաճարը կանդնած են խնայելու համար մարդկութեան Ֆիզիքական բոտանութիւնները՝ պատերազմներ: Մարդկային տրամին անվեհեր դերակատարները նիստէն յետոյ հանդարտութեամբ կը քաշուին՝ իրենց առանձնատեսակները հանդէսելու եւ կամ պալատին ճոխ ճաշարահը:

Ընդարձակ երկրորդ ճաշարահը, ուր սուրճ խմելու կ'երթան հաստատութեան ստորադաս պաշտօնեանները, ճաշի ժամուն Բարեխոսը կը յիշեցնէ. հոն կարելի է հանդիպել ամէն ազգի եւ ցեղի պատկանող անձերու. այնտեղ սահմաններ գոյութիւն չունին:

Երկրորդ յարկին վրայ կը գտնուի ԽՈՐՀՐԴՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ խաղաղ սրահը, ուր այցելուներ կրնայ հանդարտօրէն ինքնամփոփուել եւ ապաշխարել

նախքան խորհրդատողովի սրահը մտնելը. սակայն հակառակ իր գրաւչութեան այս սրահը քիչ այցելուներ ունի :

Այլապէս հետաքրքրական է նաև բանակը թարգմաններու, որոնք որպէս խօսքի շարախաղաց անպարարներ, վայրկեանական թարգմանութիւններ կ'ընեն մէկ լեզուէն ուրիշ լեզուի մը: Այս ադանձնաշնորհեալները մեծամեծ ամսականներ կը ստանան թարգմանելով Աքեմոստքի եւ Աքեւելքի խաղաղասիրական կամ սպառնական պերճախօսութիւնները: Ու կարծէք որքան շատնան թարգմանութիւնները, նոյն համեմատութեամբ կը պակսին հակոտնեայ կողմերու դիբար հատկնալու կարելիութիւնները:

Այս բոլորին կ'իշխէ բեռնակապ դրուած Խուճազ Աստուածը, կամ ջովը մարդուն, որ տեղի տալ չուզեր: Եւ աշխարհ ալ կարծէք ձկած է այն համոզման, որ ներկայ չարիւրամեակի մարդ արարածը տակաւին չէ համած իտէլական կամ գաղղացման առտիճանին, կարենալ ձերբադառնելու համար իր իսկ իննամականութենէն. կարիքն ունի «կողուզի» մը ինքն իրմէ պաշտպանուելու համար: ՄԱԿ-ը իրականութեան մէջ այս դերը ստանձնած է:

ԱՅՄԷ Ծ. Պ. ՌԱՄՈՍ ՄԾԵԽԱ

Մ Տ Ա Ծ Ո Ւ Մ Ն Ե Ր

Հայոց սպարապետ վարդան Զօրավարը քառասուն տեղի մակառամարտներ շահեց պարսից համար, բայց անկարող եղաւ հասնել փառաց պսակին. սակայն մէկ կորսուած մակառամարտով, մղուած Հայոց համար եւ Պարսից դէմ, մա սրբացաւ եւ անմահացաւ:

Հայոց Արփայից Արփայ Տիգրան Մեծը Հայկական Կայսրութիւնը ստեղծեց բացառապէս իր ռազմական հանձնարով եւ արհեստագիտական մարտաբանութեամբ, իսկ վարդան Զօրավարը Հայ հայրենիքը կորսողեց մի միայն իր բարոյական եւ գաղափարական մեծութեամբ: Առաջինը հայկական սլացիկ միտքն է, իսկ երկրորդը՝ հայկական մեծ սիրտը: Տիգրանով մի'այն հպարտանում ենք, իսկ վարդանով ապրում ենք:

Հայոց պատմութիւնը սկսում է դիւցազնբարութեամբ, շարունակուում է մարտիրոսութեամբ, իսկ մեր օրերում փակուում է անօրինակ հերոսութեամբ եւ վերածնունդով:

Հայերէն լեզուն ձեւաչափուած է տիեզերական հնչումների վրայ, առանց որի պիտի պակասէր բնութեան կարեւոր ճայմանիշներից մէկը:

Բազմալեզու եւ բազմաբարբառ բնութիւնն իսկ կարող է ինքն իրեն լրիւ կերպով արտայայտել հայերէն լեզուով:

Հայոց արցունքը ցամաքում է միայն ազօթում, որովհետեւ հայկական յուզումները գերմարդկային են:

ՌԷՆ .

ԱՌԱՋԱՐԿԻ ՄԸ ԱՌԹԻԻ

Վաստակաւոր բանասէր Գ. Տ. Զիթունի, Մայիս 21 թուակիր նամակով մը Փարիզէն դիմած է Ս. էջմիածին, Վեհափառ Վազգէն Ա. Կաթողիկոսին, ներկայացնելով Ապրիլեան Նշեանի նահատակներուն սրբացման առաջարկը: Առաջարկին կցած է յօդուած մը, զոր չենք տեսած:

Մայր Աթոռի պատասխանը, զոր Գ. Զիթունի ընկալած էր ուղարկած էր, արուած է այլ էջի մը մէջ:

Սկզբունքով լիովին համաձայն ըլլալով հանգերձ առաջարկին, կ'ուզէինք կարգ մը հաստատումներ եւ լիչեցումներ ընել այս առթիւ,

Նախ պէտք է ընդունինք, ցաւ ի սիրտ, որ Աղէտէն շուրջ կէս դար յետոյ իսկ, առկաւին Նշեանին հետ աղերս ունեցող հիմնական խնդիրներու շուրջ համազգային գէթ լռելիայն համաձայնութիւն մը գոյութիւն չունի Սփիւռքի մէջ:

Օրինակ.

Ա.— Ո՞րն է մեր նահատակներու ձօնաւոր թիւը: Ութ հարիւր հազար, մէկ միլիոն, մէկուկէս միլիոն, թէ՞ երկու միլիոն: Հակասական թիւեր, որոնք տարիներէ ի վեր կը յեղեղուին: Կարելի չէ՞ արդեօք, մէկ յայտարարի բերել այս թիւերը եւ ամէն տեղ ու ամէն առթիւ միեւնոյն թիւը յիշատակել:

Բ.— Նիւթական կորուստներու հաշիւը: Այս մասին մինչեւ այսօր ձօնաւոր հաշիւ մը հանուած չէ՛, գէթ ես ոեւէ տեղ հանդիպած չեմ: Եթէ հաւատացող ենք որ արդարութիւն, հատուցում պիտի ըլլայ օր մը, իրականութեան մօտ, արամբանական հաշիւ մը հարկ է ունենալ արամադրելի, ի հարկին ներկայացնելու համար ուր որ պէտք ըլլայ:

Փակագործի մէջ բանք նաեւ, որ կրաւորական կեցուածքով, լոկ ողբ ու կոծով, հատուցում չի՛ ստացուիր երբեւիցէ:

Պար Յիս'եր, եւ շատ տխուր հաստատում մը եւս. մենք մեր նահատակները պատշաճ կերպով յարգել անգամ չենք դիտեր: Տակաւին կան դադութներ, ուր պարզ հոգեհանգիստով մը ամէն քան բրած կ'ըլլան:

Ու դեռ չենք ուզեր անդրադասնալ Ապրիլ 24ի յուշատօնին առթիւ յաճախ տեղի ունեցող աններկի վէճերու եւ հաստատմաներու միջեւ զօյութիւն անեցող խրամապ խորացնելու բնոյթ կրող ելոյթներու մասին, . . .

Բացասական իրականութեանց հետ, պէտք է նշենք նաե՛ւ յուսադրող որոշ երեւոյթներ:

Նշեանի գառանմանակէն սկսեալ (1955) Հարաւ. Ամերիկայի մէջ նըշմաբելի է ճիգ մը՝ Ապրիլ 24ը իր արժէքին համապատասխան քարճրութեան հասցնելու: 1955ին իսկուպէս համազգային բնոյթով, զաւանական-քաղաքական խորաւորումներու, ամէն տեսակի միութիւններու մասնակցութեամբ, Պուէնոս Այրէսի հայութիւնը մեծարեց Ապրիլեան նահատակները: 1956ին, Բէլքէ իր օրին, դարձեալ համերայնութեամբ ոգեկոչեց ցեղին Ամմահները, իսկ 1957էն սկսեալ Ապրիլ 24ին Պուէնոս Այրէսի հայութիւնը օրինակելի կեցուածքով մը բանթող ըրաւ այդ օրը եւ խանութիւնը, արհեստանոցներն եւ դործարանները փակելով, մասնակցեցաւ յարգանքի զանազան արտայայտութիւններու: Այս տարի Պուէնոս Այրէսի Հետեւեցան Գորտոպայի եւ Ռարուկուայի մայրաքաղաք՝ Մոնթէվիտէոյի հայերը. կը յուսանք որ յառաջիկայ տարի Պրագիլի եւ Զիլէի հայերը եւս կը հետեւին Գ. Այրէսի օրինակին եւ 24 Ապրիլին բանթող կ'ընեն:

Այստեղ յիշելու ենք նաեւ, որ տարիներէ ի վեր Սիւրբոյ եւ Լիբանանի

Հայերը գեղեցիկ աւանդութեան մը վերածած են Ապրիլ 24ին բանթոյ ընկը:

Անշուշտ եղածը կատարեալ չենք ուզեր նկատել: դեռեւս ընելիքներ շատ կան այս նուիրական Օրուան առթիւ, սակայն այսքանը եւս անտարակոյս դրական երեւոյթ մըն է, որ ժամանակի ընթացքին կրնայ խորք եւ լայնք ըստանալ եւ վարակել նաեւ ասի շրջանները, ուր տակաւին կը յամենան Ապրիլ 24ին իր տարողութեան համապատասխան արժէք եւ նշանակութիւն ընծայել:

Հպարնցիկ կերպով անդրադարձանք այս բոլորին, ցոյց տալու համար, որ տակաւին Հայ Սփիւռը շատ հեռու է իրրեւ մէկ ամբողջութիւն և զոնէ Ապրիլ 24ի նման թուականի մը շուրջ, որ մեր կամքէն անկախ պատճառներով ոչ կուսակցական, ոչ հայրենակցական եւ ոչ ալ դատանական եւ այլ գունաւորում ունի... — ներկայանալու թէ՛ ներքին եւ թէ՛ արտաքին ճակատի վրայ եւ այդ իսկ պատճառով հաշուի առնուելիք ուժ մը չէ, թէեւ իր համբանքով, նիւթական վիճակով եւ իմացական արժէքներով կրնար ինքզինքը զգալի դարձնել բոլոր ճակատներու վրայ:

Կը կարծենք, որ ժամանակն է այլեւս այս ուղղութեամբ եւս մտածելու եւ գործելու, որպէսզի Պ. Զիթունիի գեղեցիկ առաջարկը եւ նման յղացումները իրականանան:

Պ.

ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՈՒ ՍՐԲԱՑՈՒՄԸ

Ստորեւ կուտանք Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի 10 Յունիս 1958 թուակիր նամակը, ի պատասխան Պր. Տ. Զիթունիի դիմումին:

Մեծայարգոյ Տիար Տ. Զիթունի,

Փարիզ,

Հաստատում ենք Նորին Ս. Օծութեան անունով ուղարկած Մայիս 23ի Ձեր նամակի ստացումը: Նամակին կցուած է նաեւ Ձեր յողուածը, որով հարց էք բարձրացնում սրբազնելու Ապրիլեան Եղեռնի զոհերը:

Վեհափառ Հայրապետը ուշադիր ծանօթացաւ Ձեր նամակի ու յողուածի բովանդակութեանը եւ յանգեց այն եղրակցութեան, որ Ձեր առաջարկութիւնը արժանի է ամենալուրջ ուշադրութեան եւ զնտահատանքի:

Ուստի, Ն. Ս. Օծութիւնը նպատակայարմար համարեց այդ հարցը յառաջիկային ներկայացնել Եպիսկոպոսական Ժողովի եւ Ազգային Եկեղեցական Ժողովի ուշադրութեանը:

Սիրոյ ողջունելու եւ յարգանք՝

Ատենապետ Գերագոյն Խորհուրդի՝ ՍԱՀԱԿ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Մայր Աթոռի Դիւանապետ՝ Հ. ԱՌԱՔԵՆԼԵԱՆ

Յ Ո Ւ Շ Ե Ր

Հ . Մ . Ը . Մ . Ը

ՔԵՄԱԼԱԿԱՆ ՆԵՐՄՈՒԺՄԱՆ ՕՐԵՐՈՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատմութեան մէջ երկու աննախընթաց մարզահանդէսներ տեղի ունեցան: Առաջինը՝ 1922 Օգոստոս 27ին, «Հայկական Ընդհանուր Ռդիմպիական» անուան տակ, որուն մասնակցեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պոլսոյ շրջանի 32 մասնաճիւղերու ընտրեալ մարդիկները, ինչպէս նաեւ Պարտիզակի, Իզմիտի, Իզմիրի եւ Տիրիպէի (Պուլկարիա) յայտնի արտյեանները: Իսկ երկրորդը՝ Սկառտական Բանակում-ցուցահանդէսը տեղի ունեցաւ նոյն թուականի Սեպտեմբեր 8էն 11 Պէոյիւք Տէրէի (Պոլիս) մէջ: Մոյն բանակումին մասնակցեցան շուրջ երեք հազար սկառտներ եւ որքանոցներու հազարաւոր որբ սկառտները:

Երկու մարզահանդէսներուն ալ կը հովանաւորէր օրուան Պատրիարք Զաւէն Արքեպիսկոպոս: Ներկայ էին հայ եւ օտար դիւանագիտական ներկայացուցիչներ, համաձայնական բանակի սպայակոյտի պետեր, տեղական եւ օտար թերթերու թղթակիցներ ու հազարաւոր ժողովուրդ:

Ուշաքրաւ էին որբ սկառտները իրենց առոյգ, կարգապահ եւ հազարակեցուածքով: Անսպասելիներու սովէն, համաճարակներէ փրկուած երէկուան կիսամեռ որբուկները, շնորհիւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի անձնուէր մարդիչներուն վերակենդանացած՝ հայ ժողովուրդի անօրինակ կենսունակութեան փաստը կը բերէին իրենց խորիսա տղանցքովը: Ներկայ օտար գինուորականներ, որոնք այդ հայրագիները տեսած էին իրենց ծայրագոյն թշուառութեան մէջ, այդ օրը ապշահար եղած էին: Զօր. Պէյտըն Բաուլի ներկայացուցիչ Մըստըր Պէրի զօրունակութեան գիր մը յանձնեց յանուն իր պետին Հ.Մ.Ը.Մ.ի վարիչներուն: Իսկ միջազգային սկառտներու պետ ջոլոնէլ Մաքսուէլ հետեւեալ յատկանշական խօսքերը ուղղեց հայ սկառտներուն.

“Անգլիացիները սկսան սկառտտիզմը, հայերը կատարելագործեցին”:

Դժբախտարար, ազգային հպարտութիւնը գզուող սոյն բանակումը երկար շտեղծ: Սեպտ. 11ին շարաշուք լուրը հասաւ. Քեմալականները Իզմիրը գրաւելով հուրի եւ սուրի մատներ էին: Պոլիսը անմիջական վտանգի տակ կը գտնուէր: Առանց խուճապի. կարգապահութեամբ բանակումը ցրուեցաւ, եւ թուրք խուճանին անակնկալ մէկ յարձակումէն ալ պաշտպանուելու համար, դիմում եղաւ Պոլսոյ համաձայնական բանակին:

Ահա այս տխուր պայմաններուն տակ վերջ դրաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի երեք տարուան Պոլսոյ գործունէութիւնը:

Սոյն գոյգ մարզահանդէսներուն իբրեւ ծննդավայրիս մարզական ներկայացուցիչ ներկայ գտնուելու շնորհիւ, բախտն ունեցայ փրկուելու Իզմիրի կոտորածէն:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի կեդրոնի վարչութիւնը նկատի առնելով ստեղծուած պայմանները եւ նախատեսելով հաւանական վտանգները, իր վերջին նիստին՝ 1922-ի Սեպտեմբեր 16ին Հ.Մ.Ը.Մ.ը լուծուած յայտարարեց թուրքերոյ սահմաններուն մէջ:

ԱՐԲԵՐՈՒ ՓՐԿՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԸ

Լուծումէն յետոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ղեկավարութեան առաջին մասնաբաժնիները

էր որբերու փրկութեան գործին կազմակերպումը: Մեծ զոհողութիւններով անապատներէն եւ կամ թրքական որջերէն փրկուած հազարաւոր որբերը, անտարակոյս, առաջին զոհերը պիտի հանդիսանային Պոլսոյ զեմալականներու ձեռքը իյնալու պարագային: Փութով յանձնարուածքեր կազմուեցան որբերու ազատ երկիրներ փոխադրութեան գործը կազմակերպելու համար: Այդ օրերուն ներկայացանք Ջառէն Գառփաբեկին որքան կարգադրութեամբ կազմուեցաւ սկսուա խմբապետներէ բաղկացեալ մարմին մը, որ մեր որբերն ու զազմակերպութիւնը, ազատ Եւրոպայի փոխադրելու յառաջելութիւնն ուղիէր:

Սոյն մարմինն կը ժամանկէր Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնի Քարտազարբ եւ զՀայ Սկսուածք. Թերթի, խմբադիր՝ Կարօ Ուշագլխան, իրբեւ պատուոյ անդամ: Իրբեւ պատուակալ վարիչներ՝ Արշակ Յակոբեան - Հայ սկսուածներու փոխ-խմբապետ - եւ Մկրտիչ Մալումեան՝ սկսուած խմբապետ, իսկ սկսուած խմբապետներ՝ Ժիրայր Մինթանեան, Օննիկ Դարբինեան եւ վարիչ յարաջնորդներ՝ Միհրան Զարիֆեան, եւ Աբօ Տօփինեան՝ անդամներ:

Սոյն առաջելութիւնը վաւերացուելէ յետոյ Գառփաբեկեանն, Հայ Օ. Մարմնէն, Յունական զեպանատունէն եւ Ազգերու Դաշնակցութեան՝ Պոլսոյ Կեդրոնէն, ապա օրուան մէջ իւր գործերը կարգադրեց եւ 1922 Հոկտեմբեր 7-ին ճամբայ կ'ուղղէր Յունաստան, հազարաւոր որբեր ու զազմակերպներ քանելով միասին: Միտամանակ իրենց հետ տարին 90 հակ հազուատուղէն, եօթը անտուկ զանազան զեղեր, վեց հակ սկսուածական գոյքեր եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան ճօտ մնացած բոլոր իրերը: Որբերն ու զազմակերպութիւնը տեղափոխուեցան հետեւեալ քաղաքներու մէջ՝ - Լալլէիս, Օսոֆոս Միրա, Զարփոն, Լուծբաքի, Կորընթոս եւ Քոքֆուս:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիրները մեծ անձուկիրութեամբ այս գործը եւս յաջողքունելէ յետոյ, ինքզինքնին Պոլսոյ մէջ վտանգուած տեսնելով, ցրուեցան զանազան ուղղութեամբ, իրենց հետ տանելով Հ.Մ.Ը.Մ.ական համազային ապով զազմապարներ: Այսպէս՝ Գրիգոր Յակոբեան, Յ. Ճ. Միրոնի եւ Տոքթ. Մալբի անցան Ռումանիա, Արտուածատուրեան՝ Պուլկարիս, Գարօ Եանհեան, Մերճանօֆ եւ Գր. Եօլլուեան՝ Տրախաս, Հայկ Եղմէճեան՝ Բրիտանիա, Կարօ Ուշագլխան եւ Վ. Ս. Փափազեան Յունաստան, իսկ Մ. Եանլուեան՝ Հիւսիսային Ամերիկա:

ՆՆՈՒՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ՝ՈՐՕՏ

Տարազորութիւնը զիտ ալ նեւոց հեռուար Հնդկաստանի Ռումանաստան գին՝ Յմրիցար քաղաքը Հեռու իմ սիրելիներէս, մարտիկ, սկսուած զնկերնեւ ի բա՛նե առանձին հնդկական այդ տպը շրջանին մէջ:

Ամառուան տաք օր մը, Բինչ կը պատրաստուէի զանի մը անգլիացի քնկերներու հետ մեկնել զԵդի Հիմալայեան զեմներու մէջ գոմարող Մուսաբի ամարանոցը, սպասուարս նամակ մը յանձնեց, որ կուզար Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնի Քարտազարբ Կարօ Ուշագլխանէ ու նամակապիւրը տեղեկացնելով վերջին անցքերը, որոնց պահպառով ցարաբերութիւնները խողած շէն հեռուար մասնաճիւղերու հետ, կը խնդրէր անցնել Կալկաթա, վերահաստատուելու կողմ արջանդի մտանճիւղին հետ եւ միտմարմանակ զհիւսուցանել քեզ իստեղելութիւններու մասին, որոնց հետեւեալքով Հ.Մ.Ը.Մ.ի զեկազմաբարութիւնը ցիրուցանեցաւ էր ու

Հակառակ Կալկաթայէն շատ հեռու գտնուելուս, բարեկամներու պարզանքին եւ սպասուարիս զգուշացումներուն, թէ երթալիք շրջան ալ տաք կ'ընէ եւ ճամբան ժամատարտ վարակուելու վտանգը լայնորայնօք արտաճէի եւ անջրջուելի մնայի ու ճամբայ իրայ դէպի Կալկաթա |

Տեղւոյն մասնաճեղի խմբապետ Յ. Նաճարեանի հասցէն գրեած էին ինծի եւ դացի դտայ զայն: Մանրամասնօրէն տեղեկացուցի իրեն վերջին տնցփրու մասին. ինք ալ իր կարգին տեղեկութիւններ տուաւ մասնաճեղի կեանքէն, զորս միտքարական դտայ եւ շնորհաւորելի: Սկսուածներ, Գայլիկներ եւ մարդիկներ բոլորն ալ Կալիպաթայի հայոց Մարդասիրական ձեմարանի աշակերտներ կամ նարիկին տաներ — լծուած էին մարզական աշխատանքներու, մասնակցելով անգլիացի կամ տեղացի սկսուածներու հետ բանակումներու եւ երբեմն ալ առանձին բանակումներ կազմակերպելով: Մասնակցած են միջազգային ուղիմպիականներու եւս, ուր հայ մարդիկները Փութպուլի, բըլ-պիլի, Կօքիի եւ Թէնիսի մէջ իրենց չափած առաջնութիւնները կրցած են պահել տարիներով: Թէնիսի ախոյեաններ եղած են Աւետիս եւ Յովսէփ Մատաթ եղբայրները:

Սկսուաւ խմբապետ Նաճարեանի հետ այցելելիցի հայոց Մարդասիրական ձեմարանը, ուր հանդիպեցայ սկսուածներու եւ մարդիկներու, ծանօթացայ նաեւ հաստատութեան տնօրէն Պր. Սիմոն Միտիկեանի հետ, որ կ'աջակցէր Հ.Մ.Ը.Մ.ին:

Կալիպաթայի հայերը երկու հաւաքաւայրեր ունէին մին՝ ընկերային, ուր յաճախէին հայ առեւտրականներ, երկրորդը՝ մարզական, օժտուած Թէնիսի եւ ջոճիկու գետիկներով, ինչպէս նաեւ գրադարան մը եւ բեմով սրահ մը, ուր քաղաքին Թատերաձէրներու խումբը ներկայացուցներ կուտար: Հայկական ճոխ յայտադրով մշակութային հանդէսի մըն ալ ներկայ գտնուեցայ, ուր ծանօթացայ հնդկահայ բանասէր Մեհրոպ Սեթի:

Հայկական փողոցի (Արմենիըն Սթրէթ) վրայ շքեղօրէն կը բարձրանայ հայկական ոճով կառուցուած Ս. Նազարէթ եկեղեցին, ուր այդ շրջանին կը քահանայադորձէին երեք քահանաներ: Յարակից երկրարկանի շէնք մը իր մէջ կը պարփակէր քահանաներու բնակարաններ, վարչական գրասենեակը եւ ճոխ գրադարան մը, ուր կը պահուի նաեւ առաջին հայերէն թերթի՝ «Ազգասրբ»-ի լրիւ հաւաքածոն, զոր 1792ին Տէր Շմաւոն քհնյ. Տէր Յարութիւնեան հիմնած է Մատրասի մէջ:

Երկու շաբաթ Կալիպաթ մնալէ յետոյ, ինձ վստահուած առաքելութիւնը հատարած ըլլալու գոհունակութեամբ վերադարձայ Ամրիցար: Ծամբան Հնդկաստանի ծանօթ արեւելեան տեղով վարակուեցայ եւ երկար ժամանակ անկողին մնացի:

ԲՈՒՆՃԱՊԻ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆՆԸ

Առողջանալէս յետոյ զիս հրաւիրեցին մասնակցելու Բունճապի Լահօր քաղաքի ուղիմպիականին, որուն կը մասնակցէին բազմաթիւ փաքաներու պատկանող հարիւրաւոր հնդիկ ընտրեալ մարդիկներ:

Միակ հայն աւ Հ.Մ.Ը.Մ.ականն էի, որ մասնակցեցայ սոյն ուղիմպիականին եւ հակառակ ինծի համար անսովոր եղող տաքին եւ մարզական փորձեր բնելու գօւարուութեանց յաջողեցայ երկրորդ հանդիսանալ երկարութիւն ցատկելու մէջ: Թէեւ Պալոյ վերջին ուղիմպիականին իմ հաստատած մրցանիւնս՝ (6,55 մետր) չկրցայ հասնիլ:

Յաջորդ օրը անգլիական եւ հնդկական թերթերու մէջ յաջողութեան արձագանքը տեսնելով հողեւին շրջուեցայ, որ հնդկական մեծածաւալ աշխարհին մէջ եւս հայու եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատիւը բարձր կը պահուէր շնորհիւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարդիկներուն:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

ՊԱՏ. ՆԱԽԱԳԱՀ ԵՂԲ. ՃՈՐՋ ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ ՄԵՐ ՄԷՋ

Արեւելեան կը գրեն "Նաւասարդ"ի 17 Յուլիս 1958 Քարակիր

Միութեան Պատուակալ Նախագահ Եղբ. Ճորճ Մարտիկեան եւ իր ազնուափայլ տիկինը, Յունիս 24ին Աթէնք Հասան, ընկերակցութեամբ՝ եղբ. Լեւոն Քէչիշեանի եւ իր աղջիկ տիկինը: Երջ Վարչութեանս Ատենապետ եղբ. Գ. Դանիէլեան, նոյն երեկոյին բարի գալուստի այցելութիւն տուին մեր պատուական նախագահին:

Հետեւեալ օրը, երեկոյեան, Երջ. Վարչութեանս ամբողջ կազմը ներկայացաւ եղբ. Ճորճ Մարտիկեանի՝ Քիիկ Ճորճ պանդոկը եւ Միութիւնս Հետաքրքրող մարզական եւ մանաւանդ՝ սկաուտական խնդիրներու շուրջ ունեցաւ կարեւոր խորհրդակցութիւն:

Ուրախութեամբ կը յայտարարենք թէ՛ Պատ. Նախագահ Եղբ. Ճորճ Մարտիկեան խոստացաւ 1500 տոլարի նուէր մը շնորհէլ Միութեանս՝ սկաուտական քէմքի եւ զանազան ծախսերու Համար, ինչ որ խորին երախտագիտութեամբ ընդունուեցաւ մեր կողմէ:

Կիրակի առաւօտ, Յունիս 29, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Յիքսի, Գոքիւրոյ եւ Յալիւրոյի սկաուտներն ու զայլիկները, աստիճանաւորներու լրիւ կազմով, Հաւաքուեցան Աթէնքի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին՝ ուր ճիշդ ժամը 10,30ին Եղբ. Ճորճ Մարտիկեան ժամանեց՝ իր բարեկամներով, սկաուտներու կողմէ գեղեցիկ ծաղիկեփունջեր նուիրուեցան Տիկ. Ճորճ Մարտիկեանի եւ Տիկ. Լ. Քէչիշեանի Սկաուտական խումբերը քննելէ եւ իբր Մեծ Սկաուտ, իր ազօթքը ընելէ վերջ, Երջ. Վարչութիւն եւ Սկաուտ Խնամակալութիւն, մեր Մեծ Եղբայրը եւ իր ընկերակիցները ընդունեցին Առաջնորդարանի սրահը:

Եկեղեցիէն վերջ, Պատ. Նախագահը առաջնորդուեցաւ պատշաճ շուքով, Աթէնքի Կեդրոնի Օրֆեւս մեծածաւալ թատրոնը՝ ուր ան բանաստեղծաց բազմաճակար յունահայ ունկնդիրներու, արժանանալով բուռն ծափերու:

Օրուայ Հանդէսին նախագահ ատենապետ եղբ. Պ. Սարգիսեան, բեմ Հըրաւիթեց աւազ սկաուտ եղբ. Լեւոն Գայեանը, խմբապետ եղմ. Պերճ Գրիգորեանը եւ միւս աստիճանաւորները՝ տպաւորիչ եւ անմոռանայի արարողութեան մը եւ յայտարարեց թէ՛ առ ի վարձատրութիւն եղբ, Ճորճ Մարտիկեանի քառասուն ամեայ սկաուտ Հանգամանքին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հանդէպ անոր ունեցած Համակրանքին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Յունաստանի Երջ. Վարչութիւնը եւ Սկաուտ Խնամակալութիւնը, որոշած էին անոր նուիրել սկաուտական ոսկեջուր նշանակ մը:

Եղբ. Լեւոն Գայեան, Համազգեստով, զնահատեց եղբ. Ճորճ Մարտիկեանի սկաուտական փայլուն աշխատանքը եւ հաւատքը եւ ատենապետ եղբ. Սարգիսեանի ձեռնար յանձնեց նուէր յիշատակը:

Եղբ. Ճորճ Մարտիկեան իսկապէս յուզուած, խորին շնորհակալութիւն յայտնեց եղած պատիւին Համար եւ ըստ կարգի սեղմեց իւրաքանչիւր սկաուտ աստիճանաւորի ձեռքը:

Հանդիսականները խելայիղ ծափերով յայտնեցին իրենց՝ խանդավառութիւնը՝ գոչելով՝ «ԱՐԺԱՆԻ Է», «ԱՐԺԱՆԻ Է»:

Հանդէսէն վերջ, եղբ. Ճորճ Մարտիկեան թատրոնէն մեկնեցաւ սկաուտական պատիւներով: Երջանային Վարչութեան անդամները եւ սկաուտ աստիճանաւորները օղակայան իջնելով, ողջերթ մաղթեցին փեղ սիրելի Պատ. Նախագահին, իր աշնուափայլ Տիկինը եւ Քէչիշեան զոյգին:

Յունիս 29՞ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Յունաստանի շրջանի Համար փառքի օրը եղաւ:

Ե Գ Ի Պ Ց Ո Ս

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՔԱՌԱՍՆԱՄԵԱՅ ՅՈՐԵԼԵԱՆԸ

Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. Արարտը եւ Հայ Արհմբաւ Ընկերակցութիւնը Ապրիլ 26-27ին կազմակերպած են Եզիպտահայ ԺԲ. Աթլէթիք մրցումները, իրրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ֆուտսոմամբայ յարիմանական հանդիսութեամբ:

Իրրեւ ծանօթութիւն ըսենք, որ 1914ին հիմնուած "Արարաւ" մարզական միութեան վարիչներուն լայնատեսութեամբ շնորհիւ այդ միութիւնը 1948-միացած է Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ին, դառնալով Հ.Մ.Ը.Մ.--Արարաւ:

Յարիմանական մարզահանդէսին իրենց մասնակցութիւնը բերած են Գահիրէի եւ Ազեխանդրիոյ բոլոր մարզական միութիւնները՝ թիւով հինգ:

Ազգային իշխանութիւններու, Եզիպտական Աթլէթիքմի ֆետերասիոնի ներկայացուցիչներուն եւ ուելի քան 3000 հանգիսականներու ներկայութեան եզիպտահայ բոլոր մարզիկ-մարզիկուհիներու տպաւորիչ ազանցէն յետոյ, տեղի ունեցած են աթլէթիք մրցումներ, Նախորդ տարիներու պէս, այս տարի եւս, օրուան ախոյեանութիւնը շահած են "Կումֆ"ի մարզիկները:

Մարզահանդէսը բացած է Հ.Մ.Ը.Մ.--Արարաւի ներկայացուցիչը հետեւեալ աւելերով --

"Քանի մը օր առաջ, ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՈՒ ՍԳԱՏՕՆԵ ԷՐ: Մենք տօնեցինք ոչ թէ սուգի, այլ յազբամակի տօնը, բարբաղին ինքնատիպ՝ իր տեսակին մէջ:

"Այդ տօնին եւ այսօրուան տօնին առիթով կը յայտարարենք, թէ մեր ներկան անժխտելի փաստն է, որ յազբականը մենք ենք եւ ոչ թէ դահիճները:

"Մեր մեծ նահատակներուն մէջ էր նաեւ հայ մարզաշխարհի "ԱՌԱՔԵՆԷԼ"ը՝ ՇԱԽԱՐՇ ՔՐԻՍՏԵԱՆ: Անոր հարագատ եւ ինքնուրոյն յղացումն է Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ը: Զիրականացուցած իր գեղեցիկ երազը, տն գոհ գնաց դահիճներուն, զորոք ըմտրեակներու կարգին չմտցան նաեւ հայ մարզաշխարհի այս անմահ "ընտրեալը":

"Շարարչ մեռաւ, բայց անոր գազափարները խոր արմատ ձգած էին մեր ժողովուրդի լայն խաներուն մէջ:

"Զինադադարի տառչին օրերուն, երբ տեսար կանչը կը լսուէր հայ աշխարհի մէկ ծայրէն միւսը՝

՝ Հայ չմնաց երկրի վրայ"

Խորմը մը հաւատարար երիտասարդներ, բով բովի գայով, լսեցին խօսքը նահատակ Շարարչին.. 1918ին Պոլսոյ մէջ, դահիճներու սրտի վրայ, հիմնեցին Սփիւռքի մարզական մեծ ընտանիքը "ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ" պատուոյ նախագահութեամբ Զուէն Պատրիարքին:

"Գերազոյն պահանջի մը, ազգային գոյատեւում, արդիւնքն էր Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ծնունդը:

"Քառասուն երկար տարիներ, աշխարհի այն մտանքուն մէջ, ուր ափ մը հայ կայ, այս մեծ կազմակերպութիւնը արմատ նետեց եւ աշխատեցաւ միայն եւ միայն ՀԱՅ ԹՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ԳՈՅԱՏՆԻՄԱՆ համար:

"Այս հանդիսաւոր պահուն, դիկավարներ, մարզիկներ եւ մարզիկներ, ինչ գոյնի եւ ինչ խաղափական հոսանքի ալ պատկանիք, լսեցէք հայ մարզաշ-

Ի յայտ լայ զ արմ Ի ս Կ Կ Կ Կ

Ս Կ Ա Ո Ւ Տ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Գաղտնի ուստիականները կրնան մեծ աջակցութիւն տայ սկսուածներուն՝ բացատրելով այն միջոցները զորս իրենք կը գործածեն ոճիրներու եւ այլնի հետքեր գտնելու համար :

Իբր վարժութիւն լաւ է որ՝ ոեւէ անցորդի մը նկարագիրը եւ արհեստը ուսումնասիրուի զայն գիտելով եւ յետոյ՝ հարցուի տնոր եւ բազդաաւու-թեան գրուի անոր ճշգրիտ ըսածը՝ ձեր հետեւութեան հետ :

Հետախուզութեան մասին կարելի է դեռ անվերջ ու մանրամասն ծանոթութիւններ տալ : Բայց կենսականը այն է որ սկսուածները օգտուելով տրբուած այս ուղեցոյցէն, զարգացնեն այս ճիւղը այնքան որ կարենան թանկագին ծառայութիւն եւ օգտակարութիւն բերել իրենց անմին ու հայրենիքին :

Գիտելիք Յ.— Բաց օդին մէջ կրակ շինել եւ վառել՝ երկու լուցկիէն աւելի չվատնելու պայմանաւ :—

Հակառակ անոր որ կրակը ամենահասարակ բանն է, հարիւր հոգիին հասցիւ տասը կրնայ օգտակար կրակ մը պատրաստել բաց օդին մէջ : Ամէն մարդ կարող է կրակ շինել ու վառել բայց բոցը որ շոր կողմ կը տարածուի կ'արգիլէ օգտուել այդ կրակէն եւ ընդհակառակը, ծառերու, թուփերու եւ արտերու հրկիզման պատճառ կ'ըլլայ : Այս տեսակ կրակներ անտարակոյս երբեք օգտակար չեն համարուիր :

Սկսուածները՝ որոնք անդադար բանակումներ եւ բացօթեայ պատյաներ կ'ունենան, անհրաժեշտ պէտք կը զգան կրակ շինել եւ վառել սորվելու : Բայց կարելուր ոչ միայն կրակ վառել է, այլեւ այդ կրակը վառել ամենամեծ խրնայողութեամբ, ինչու որ, երբ սկսուածները իրենց պաշտօնին բերումով, հեռացած են բանակին կեդրոնէն, աբ ամէն նիւթ առատօրէն ամբարտուած է եւ դիւրաւ կրնայ ձեռք բերուիլ, կարելի չէ ամէն բոպէ լուցկի գտնել : Ահա այս նկատումով է որ Ալըր Պէյտը Բաուէլ ՎՅՐԿՐՈՐԴ կարգի սկսուածներու պայմաններուն մէջ, պահանջ դրած է գիտնալ՝ բաց օդին մէջ կրակ շինելու եւ վառել երկու լուցկիէն աւելի չվատնելու պայմանաւ :

Երբ ոեւէ նորընծայ սկսուածի առաջարկուի կրակ մը պատրաստել, պիտի տեսնուի որ ան շինած է ահադին կրակ մը, որուն ցով ոչ կարելի է մօտենալ եւ ոչ ալ կերակուր եփել անոր վրայ : Ասիկա հասարակ թերութիւն մըն է, զոր ունին ընդհանրապէս բոլոր կրակ վառելու անվարժ եղողները : Պէտք է ըսել թէ՛ բացարձակապէս անօգուտ է կրակ շինել եւ վառել սորվիլ՝ բերանացի կամ գրաւոր բացատրութեամբ : կարեւորը անձամբ քանի մը անգամ կրակ շինելն է հետեւելով տրուած բացատրութեանց :

Խարիի "Առաքեալ"իմ ձայնը .

— ԱՅԺՄ ԺԱՄԱՆԱԿ Է, ԳՈՐԾԸ ԱԻՆԻ ԱՋԳԱՅԻՆ ԵՒ ՏԵՆԱԿԱՆ ՀԻՄՆՐՈՒ ՎՐԱՅ ԴՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ, ՈՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԻՆՔ ԻՐԲ

ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ՝ :

"Երբ բաց կլամբներով լսեմք այս ձայնը, հոգեկամ աչքերով տեսնեմք իրակամութիւնը եւ ըստ այնմ գործեմք, այն ատեն իրաւունք կ'ունենանք ամսաի բանաստեղծիմ հետ երգելու :

Մեմք գաւակներդ օգոտաւափա
Պիտի կնքանեմք ճա՛ր արջալայս :

Քացօթեայ կրակ պտարտանէ առաջ բոլորտիքը գտնուող բոլոր չոր խոտերը, մայրանները և ճիւղերը պէտք է հետաքննել՝ առ թ կանխորոշուած թիւն չըջակայքը կրակի շատուաւ:

Կրակը սկսելէ առաջ, պէտք է բաւարար չոր փայտ կամ մացաններ գիշ գնել: Յոր հետաքննման լրացած է, նախ վտանելու է շատ սրտակի կրակ մը, որուն վրայ հետզհետէ կտրուի ըլլայ աւելցնել հաստ փայտեր՝ երբ անուսի թէ կրակը ըստ բուսականի զօրաւոր է այդ փայտերը բացաժտուելու: Կրակի սկզբը նախորոշեան համար պէտք է փայտի կտորուանքներ և թուղթի կտորներ գործածել իրր աւելի գիւրգիւր նիւթեր:

Կերակուր եփելու համար ամենապաւ կրակն է ունենալ բաւական մը վտան փայտի հրատաներ (շէպ), որոնց բոլորտիքը եթէ աւելցուի փայտի բաւակ ճիւղեր, աստղածու անզուտութեան, աղբակի կրակ մը չի մարի և շատ անպիտա կերպով կ'նփի կերակուրը: Փայտի կոնզիքը տաթնանարար պէտք է կրակի ծանցնել՝ երբ հետզհետէ վտան և հատին:

Սկսուածները պէտք է միշտ զգուշանան մեծ բոց արտազօրոց կրակէն, քանզի ասանց ոչ կը տարցնեն և ոչ ալ կերակուր եփելու կրնան ծառայել:

Եթէ կրակը լաւ մը մոխիրով քանդուի, կրնայ վառ մնալ մոխիրին տակ բոլոր գիշերը և յաւորոց տառաւորան զործածուիլ նոր կրակ մը վտանելու:

Իսկ եթէ կ'ուզուի բացաժտա կրակ մը ունենալ գիշերուան ամբողջ անուզութեան, մասնաւոր նշանխորտութեան և կամ տարցնելու նպատակաւ, չորս կոշմը պէտք է շարիչ փայտի կոնզիք՝ ծայրերը կրակին զպսծ՝ որոնք հետաքննել պէտք է ծանցնել կրակին՝ փայտէ երկայն ճողով մը:

Փոսի մէջ երբեք կրակ չիւնելու չէ, քանզի կրակը հրահրուելու պէտք ունի միշտ վառ մնալու և չմարելու համար. յետոյ փոսին մէջ օդի հոտանքը չ'աղբեր, որով կրակը անպայման կը մարի:

Զգուշանալու է սեւէ կրակ չլտանլ ծառերու տակ, որոնք կը վնասուին և կամ կրնան բռնկիլ, և ոչ ալ ճիւղեր փրցնել անոնցմէ, եթէ նախապէս արտախուծիւն ստացուած չէ անզուտի տիրոջմէն:

Բաճակումներէ վերջ պէտք է բոլոր կրակները լաւ մը մարել և հետո լիթողուլ անոնցմէ: Քաշովարծ սկսուածներ կրնան մեծ անզգիւթիւններ հետաքննել բաճակի մը թողած կրակին մոխիրներէն և հետաքննել:

Անճրեւտ և փոթորիտ օդի մէջ, ուր չոր գետին գտնել անհնար է և հովի տաստիկութիւնը արգելք կ'ըլլայ կրակ վտանելու, ամենագործնական միջոցն է՝ կրակը սկսել գոյլի մը մէջ, թուղթի և կամ կոնզիք միջուկը վտանելով և երբ լաւ մը բռնկած է գետնի վրայ գարձնել և վրան աւելցնել ուրիշ վտանափայտ:

Գիտելիք մի զնուսիւնը պէտք է անպայման կատարուի բոց օդի մէջ, իսկ կրակի սկզբնաւորութիւնը կատարելու համար ոչ մէկ առթիւ թողտառելի է թուղթի կտորուանք վտանելը: Ամբողջանները պիտի արտանեն սկսուածները զործածել սեւէ նիւթ որ լիւրան կամ քացօթեայ գաւաթի վրայ կարելի է հայթայթել իրր վտանախիւթ:

Նիւ Եորք

ՄԿԳՏԻՁ ԾԱՆՉԳԵԱՆ

ՄԵԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Տոթթ. Գ. Օ. Գալուստեան, փորձ եւ հմուտ հրապարակագիր եւ բժշկական առուիսներու փնտրուած հեղինակր, Ապրիլեան Հաստատութեան յանձնարարութեամբ ձեռնարկած է գրելու ՊԹԱԵՔ Ժողովուրդի պատմութիւնը։

Յեռնարկը — շուրջ հազար տպագիր էջ — հասանարար յատաղիկայ Ապրիլ 24ին պատրաստ ըլլայ։

• • •

Պրազիլի հայ համայնքը օրինակելի համերաշխութեամբ մը Սեպտեմբերին կը տօնէ վաստակաւոր դերասան-թատերապիր Մանուէլ Մարտիեանի բեմական գործունէութեան ցառանամեայ յորելիանը։ Այս առթիւ կազմուած են պատուոյ եւ գործադիր յանձնախումբեր, մասնակցութեամբ զազուկիս ականաւոր դէմքերուն, յարանուանութեանց եւ ինը մշակութային, հայրենակցական միութիւններու ներկայացուցիչներուն։ Գործադիր յանձնախումբի նախագահն է Արթ. Տէր Ազնիկ Աւագ քհնյ, Վարդանեան։

ԸՆԱՄԱՍՄԱՐԻՆ կը շնորհաւորէ վաստակաւոր Յորելիանը, մազթելով երկար եւ քաջատող կեանք։ Միանգամայն շնորհաւորելի է Պրազիլի համայնքը, որ սիրոյ եւ գուրգուրանքի հաւաքական արտայայտութեամբ կը մեծարէ հայ արուեստին նուիրուած անխոնջ մշակ մը։

Նման անխտրական ոգիով առաջնորդուելով է միայն, որ կարելի է գազուկիսերու մ'ջ տիրող այլամերժ տրամադրութիւնները բարելլրել ու տակաւ ստեղծել համապարօնակցական միջնուրաց մը, ուր ոչ միայն մշակոյթի նուիրուած մշակները կրնան արդիւնաւոր գործունէութիւն ունենալ, այլ եւ նորերու երեսն գալը կը դիւրանայ։

• • •

Յատաղիկայ Հոկտեմբերին — Հայ Մշակոյթի Օրուան առթիւ — հրապարակ պիտի ելլէ «Հայ Գրականութեան Պատմութիւնը» գաւթերէն լեզուով։

Յ. Ստեփանեանի Քրանսերէն լեզուով հրատարակած երկին գաւթերէնի թարգմանութիւնն է զոր կատարած է համայնքիս Ժանօթ ազգայիններէն Պր. Գէորգ Սարափեան եւ իր միջնցներով ալ տպագրութեան յանձնած, նոր սերունդին, ինչպէս նաեւ տեղացի ժողովուրդին հայոց զրականութիւնը Ժանօթացեալու գովելի նախանձախնդրութեամբ։

• • •

Ոոստմնալի երաժշտագէտ Ժան Այմուսեանի — որուն երկրորդ համերգը տեղի պիտի ունենայ Սեպտեմբեր 28ին — փորձերէն մէկուն ներկայ դատուած է ընթիսիս Կրաֆիքստ օրաթերթի երաժշտական քննադատը, որ այս առթիւ իր ընթերցողներուն կր ներկայացնէ երգչախումբին ղեկավարը, անոր գործերը, ինչպէս նաեւ հայ երգն ու երգչախումբը։

Թերթին քննադատ աշխատակիցը ջերմ խօսքեր ունի երգչախումբի ղեկավարին եւ երգչախումբի անդամներուն, որոնք ի գին անհատական զոհողութեանց կր սպասարկեն արուեստին։

Թերթը հրատարակած է նաեւ Այմուսեանի եւ երգչախումբի նկարները։

NAUASART

AÑO 6 - Nº 60

JUNIO-JULIO 1958

BUENOS AIRES

30 ANIVERSARIO

La Unión General Armenia de Cultura Física, creada para formar jóvenes física y moralmente fuertes, disciplinados y concientes, conmemorará el próximo 13 de septiembre, el trigésimo aniversario de su fundación.

La historia de la U. G. A. es una trayectoria interminable de difíciles etapas todas superadas, en las que hubo que sobreponerse a momentos muy ingratos, y que hoy, ante la hermosa realidad de las horas felices, representan su glorioso pasado.

Hoy tenemos la sensación cabal de estar cobijados por una realidad más sólida y que ofrece amplias garantías a nuestro desenvolvimiento; la realidad de hoy, la U. G. A. del presente, hubiese parecido imposible para los soñadores de ayer.

Nuestra institución fué fundada por la iniciativa y la decisión del señor Tateos Mezadurian, a quien vaya lo mejor de nuestra gratitud, quien guió a un grupo de jóvenes idealistas, José Arslanian, Manuk Arslanian, Gregorio Asdurian, Garó Kalikian, Valentín Artinian y Apraham Mazlumian, quienes concretaron su ideal y nos legaron este Club, que honra a la comunidad armenia radicada en esta hospitalaria y generosa Argentina.

A pesar de todos los inconvenientes surgidos a través de su vida, el desarrollo de la U. G. A. ha sido siempre pujante y firme, gracias al ansia de superación y crecimiento, al amplio espíritu de colaboración y de solidaridad en la lucha, que han sido características en todos los que han integrado sus Comisiones Directivas y sus subcomisiones, sus socios y sus simpatizantes y la constante adhesión de toda la colectividad armenia, que han sabido interpretar la verdadera finalidad que genera la actividad de nuestra institución.

La formación de esta Asociación, produce, la inmensa satisfacción de poder decirles a esos compañeros, que tantas veces lucharon en distintas manifestaciones deportivas, que si hay algo que no olvidamos, que si hay algo que llevamos profundamente prendido en nuestros corazones, es el núcleo formado por esos viejos camaradas que conquistamos en las lides deportivas de las cuales no tenemos un solo mal recuerdo y para quienes guardamos, en cambio, todo el agradecimiento por los buenos ratos que juntos pasamos en los campos de deportes.

Recordemos ahora del pasado algunos períodos que vió a la U.G.A. caer y levantarse para seguir su hemesa trayectoria.

Dos meses después de su fundación, se realizó en la antigua sede del Centro Armenio el primer acto social, donde se inició la primera conscripción de socios, cuyo total alcanzó a la cifra de 30, celebrándose luego la primera Asamblea Social, dando comienzo así la vida de nuestra entidad.

Como era imperiosa necesidad a pesar del presente pobre, la U.G.A. hubo de tener su primera sede, que consistía en una pieza y un patio en la calle Jufre N° 39, donde sedesarrollaba toda la actividad social, y hoy recordamos con emoción esos aniversarios festejados en su humilde pieza donde no hacían falta muchas personas para colmar su capacidad.

En el año 1930 la Comisión Directiva de la Institución Administrativa de la Iglesia Armenia nos permitió utilizar para las prácticas deportivas el terreno que hoy ocupa la Iglesia Armenia. Ello motivó la primera olimpiada interna de atletismo que se realizó a fines de ese año.

Ya para ese entonces la actividad predominante era el fútbol. cuya práctica se afianza con el partido que en 1932 realizamos con el equipo U.G.A. de Montevideo.

El campo de deportes fué trasladado luego a un espacio más cómodo, a un terreno ubicado en Gurruchaga y yEl Salvador, donde con el esfuerzo de todos se hizo surgir una cancha de básquetbol y pistas de atletismo.

La firma Bakirgian puso en el año 1938 a disposición de nuestra entidad su campo de deportes, y así los socios de U.G.A. pudieron disponer de un campo de deportes más amplio, en donde estaban montadas canchas de tenis, voleibol, básquetbol, bochas y para la práctica de atletismo, que luego de poco tiempo pasó a depender directamente de nosotros.

En el año 1940 fué para la institución un golpe de gracia muy duro, pues una inundación arrasó todas las instalaciones del campo de deportes.

La U.G.A. que prácticamente no existía si se tiene en cuenta que su actividad quedó completamente nula y más si se recuerdan las opiniones de algunos escépticos de esa época, logró, después de momentos tan difíciles alcanzar la normalización de sus actividades, gracias a los sacrificios y esfuerzos de dirigentes y socios que no escatimaron ni siquiera su trabajo personal.

Desde entonces que renació vigorosa la U.G.A. y hasta nuestros días, el panorama es de constante crecimiento y continúa actividad.

Las bases estaban consolidadas, se planteaba ahora un problema de desarrollo constructivo, una de cuyas fases se realizó con la suscripción de fondos que permitió adquirir el terreno de Ramos Mejía. sede actual de nuestro campo de deportes y luego, siempre con el apoyo de la colectividad se reunieron los fondos necesarios para la construcción de las canchas y del edificio social, del que sólo pudo erigirse el esqueleto de hormigón armado.

Los resultados de la acción de los dirigentes de esta última década, nos dan la satisfacción de ver cristalizadas en la realidad las aspiraciones de todos los socios. Es así que a comienzos del año 1950 se realizaron los estudios preliminares de un Estatuto Social, que permitiera la obtención de Personalidad Jurídica, y la posibilidad de adquirir una mayoría de edad legal, que permitiera a la U.G.A. ser dueña sin restricciones de un futuro que se proyecta más luminoso aún. La Asamblea General Extraordinaria del 15 de octubre de octubre de 1950 dió el espaldarazo a la iniciativa. Y el 10 de abril de 1952 llegó el día de la mayoría de edad legal de la Unión General Armenia de Cultura Física, con el Decreto del PODER EJECUTIVO NACIONAL N° 7.069, por el que se concedió la Personería Jurídica.

De la misma forma se preparó y obtuvo su aprobación el Reglamento interno.

Se fundó la revista "Navasart", órgano de la institución cuyo quinto aniversario se conmemora en este período.

Los esfuerzos y la decisión de los dirigentes concretó uno de los más grandes anhelos de todos los socios, la construcción del edificio sede social. La Comisión Directiva superando todos los obstáculos y cumpliendo honradamente los propósitos y deseos de los socios, llevó a feliz término el sueño largamente esperado, cumpliéndose de esta forma una de las etapas más trascendentales en la vida de la Unión General Armenia de Cultura Física, cuya consolidación definitiva estamos persuadidos hemos de llevar a cabo en el período actual de la Comisión Directiva que finaliza el 30 de noviembre de 1959, con la terminación de la construcción de la pileta y de la remodelación del campo de deportes, cuya ejecución ya dió comienzo. Paralelamente a la obra de construcciones que se lleva a cabo, la Comisión Directiva dedica también toda su atención a la formación de las nuevas generaciones que son el basamento sobre el cual se construye el futuro del Club.

Esta obra debemos realizarla todos. Siempre son los hombres unidos, en su múltiple variedad y disonancia, los que llegan a realizar las grandes concepciones, sin cuyo calor quedarían archivadas las más bellas creaciones de la mente. Sólo cuando encuentran el espíritu vivificador de todos, la idea se transforma en acción y la acción en obra.

La Unión General Armenia de Cultura Física agradece profundamente a todos los que hicieron posible que nuestra entidad, sea hoy orgullo de los armenios y de los descendientes de éstos que viven en esta magnífica tierra argentina.

EDITORIAL

COMUNICADO

La Dirección de "Navasart" pone en conocimiento de los señores asociados que por inconvenientes totalmente superados, fué demorada la publicación de la revista. A partir este número que corresponde al bimestre junio-julio, la revista "Navasart" llegará periódicamente a poder de los socios, para que de esta forma cumpla con la misión para la cual fué creada, mantener informados a nuestros asociados de las actividades y de la marcha de la Institución.

La Dirección

DESCRIPCION DE LOS DEPORTES

QUE SE ENTIENDE POR DEPORTES. SU DESARROLLO A TRAVES DEL TIEMPO. EL DEPORTE COMO DIVERSION DE MASAS. EFECTOS BENEFICIOSOS DEL DEPORTE

Las prácticas deportivas son tan antiguas como la civilización, y se destacan porque en ella no se hacen sólo aquellos esfuerzos que reportan una utilidad práctica, sino que también se efectúan otros esfuerzos por el goce de efectuarlos, empleando así las energías en una expansión física en la que se recrea el organismo, a la vez que acrecienta su vigor y fuerza.

La cultura física y el deporte son una necesidad fisiológica, tanto más imperiosa, cuanto más se ha alejado el hombre de la vida natural, abandonándose al sedentarismo y vida artificial, causa de la debilitación de nuestro cuerpo y de muchas enfermedades.

En las estatuas griegas y romanas ya se ven actitudes que no corresponden a la búsqueda de un solo fin útil, sino a una expansión o goce físico, como por ejemplo en los ejercicios diversos y la danza.

Unos 3000 años antes de Jesucristo los egipcios practicaban ejercicios deportivos muy parecidos a los deportes actuales, tales como carreras, saltos, etc.

Los hindúes practicaban la lucha y otros ejercicios en aquella misma época y más tarde desarrollaron un sistema de gimnasia muy completo.

En China, 2800 años antes de Jesucristo, se creó el "cong-fú", una verdadera gimnasia de actitudes y movimientos respiratorios, acompañados de masajes, fricciones y baños. Se ha dicho que la moderna gimnasia sueca se inspiró en esa fuente.

Los japoneses en todos los tiempos han practicado el Jiu-jitsu, clase de

lucha en las que se unen la destreza y la agilidad corporales con la rapidez mental y el ingenio.

Sin embargo, fué en Grecia donde por primera vez los ejercicios físicos y juegos atléticos se incorporaron a las costumbres de la vida nacional, adquiriendo un significado educativo e higiénico ("mens sana in corpore sano") y así los griegos nos han legado con sus estatuas verdaderos modelos de salud y fortaleza, unidos a una clásica belleza.

Como definición del deporte podemos dar la siguiente; Deporte es toda función que exige un esfuerzo desinteresado al cuerpo y a la mente, ejercitado en una forma noble, leal y sana, cuyos fines son dar esparcimiento al espíritu, energía a la voluntad, firmeza al carácter y salud y vigor al cuerpo.

El deseo de desarrollar y mejorar conjuntamente la mente y el cuerpo florece, como hemos dicho, en Grecia, cuando ésta se hallaba en todo su esplendor. Luego se pierde en la época decadente de Roma, en que ésta se entregó a una vida de vicios y placeres malsanos, alejándose de la vida natural y sana, incluso en la alimentación, con sus orgías y bacanales excitantes y perjudiciales. Vuelve a surgir en la Edad Media, en el sentido de caballerosidad en sus "justas" y "torneos". Desaparece en la Edad Moderna, entre la frivolidad y la ociosidad cortesanas; en el siglo XVIII hay un intento de combatir la vida antinatural y por fin el deporte y la cultura física en general empiezan a imponerse, aunque muy lentamente, en nuestra época.

ca contemporánea.

En la época moderna se ha conseguido reglamentar el deporte y se han establecido normas que castigan la maldad, la deslealtad hacia el adversario, la falta de nobleza en los recursos empleados; todo ello a fin de conseguir una lucha noble y bella, verdaderamente deportiva.

Por esto el deporte constituye, además del ejercicio corporal, un excelente instrumento para conseguir un buen entrenamiento del carácter, y fueron los Colegios y Universidades los que en mayor proporción lo propagaron y practicaron.

Los primeros deportistas de la época moderna hubieron de luchar contra el medio ambiente y la rutina, ya que se vieron ridiculizados por los que juzgaban estafalaria su manera de vestir y consideraban estúpido el que unos hombres se fatigaran "para nada práctico".

Por otra parte, entre un joven actual que practique el deporte y uno de aquella época, preso todavía de la vida y costumbres antinaturales y sedentarias, hay una diferencia enorme.

Los primeros jóvenes modernos que empezaron a practicar los deportes tenían todavía carnes blancas y fofas, sin elasticidad. Las fotografías de estos hombres tratando de ejercitarse en el deporte nos hacen sonreír por sus forzadas y violentas actitudes. Así, por ejemplo, para correr levantaban los puños cerrados a la altura de los hombros y corrían abriendo desmesuradamente la boca y moviendo las piernas de un modo que nos recuerda el cine en sus comienzos.

Pasando ahora a las ventajas del deporte en general, diremos que produce un placer físico especial, que puede llegar a calificarse de voluptuoso, sin caer en exageración. Este placer físico especial e indefinible lo experimentan en mayor o menor grado todos los de-

portistas, con la gran ventaja sobre otros placeres de que no sólo pacifica los sentidos, sino que lo satisface plenamente. Es decir, no frena, inhibe o neutraliza los sentidos, sino que los satura de goce y alegría.

El deporte inclina al que lo practica a tener un concepto realista de las cosas y un amor a la verdad, contrastando la tendencia a lo imaginativo y erróneo. A menudo impone silencio y esfuerzo, lo que inclina el espíritu a una actitud mental especial del deportista, que se basa en la resolución, nobleza, bondad y firmeza de carácter.

Otra importante consecuencia beneficiosa del deporte es que está en contradicción con la mentira, porque, vista la inutilidad de hacer trampas con los demás y con uno mismo, hace cultivar la verdad y la sinceridad. También es contrario al desánimo, cuyas fatales consecuencias conocen todos los deportistas, quienes saben que la fe en sí mismos y la fuerza de voluntad les han de ayudar mucho para conseguir el triunfo.

Citaremos todavía la beneficiosa influencia del deporte sobre el desarrollo de la paciencia, de los buenos modales, del compañerismo, del espíritu de ayuda y cooperación, de la sociabilidad, del optimismo, de la alegría, etc.

La práctica de los deportes ayuda a combatir los vicios y pasiones malsanas, enseña el gran valor de la naturaleza, el sol y el aire para la salud; evita el temor a la intemperie y endureciendo el cuerpo y fortaleciendo el carácter ayuda a vencer la fatiga y el desaliento.

Pero para obtener del deporte todos estos excelentes resultados se requieren varias cosas. Primeramente, preparar el cuerpo mediante una gimnasia que aumente la flexibilidad, agilidad, control nervioso y muscular, etc.

En segundo lugar, también es de

importancia esencial la alimentación natural, que sea rica en principios vitales, que libre al cuerpo de sustancias perturbadoras. Y, finalmente, la higiene mental adecuada, que impida la entreda en la mente de ideas perturbadoras.

El deporte, en el actual y verdadero sentido de la palabra, podría casi elevarse a la categoría de una Ciencia; de una parte, porque el deportista cada día adquiere nuevos conocimientos de su especialidad; de otra, porque el deporte está íntimamente relacionado con la Medicina, la Pedagogía, la Psicología, etc. Pero el deporte también puede llegar a ser un Arte, cuando el deportista alcanza el grado de perfección que es de desear, y además porque arte es la belleza de los movi-

mientos y de los cuadros que en plena naturaleza pueden formar con su ritmo y armonía los deportistas sanos y alegres.

La extensión alcanzada por el deporte en los últimos años la vemos por el número de periódicos y revistas deportivos existentes. Esto por lo que respecta a la cantidad. En cuanto a la calidad, basta ver el grado de perfección que se ha ido alcanzando en las diversas especialidades deportivas y los "récorde" que constantemente se van mejorando.

Hay deportes para todas las facultades corporales y para todas las edades, y de su práctica se derivan extraordinarias ventajas.

Doctor VANDER

En la sala de juegos los aficionados al ajedrez juegan varias partidas.

AQUI DEPARTAMENTO CULTURAL Y SOCIAL

El Departamento Cultural y Social, prosiguiendo con su labor prefijada, dió cumplimiento en el período transcurrido desde el 25 de mayo hasta la fecha a los programas anunciados con oportunidad en su calendario de actividades.

Como todos recordaremos el 19 de junio concurrimos a un ameno cocktail danzante cuya faz musical estuvo a cargo de la orquesta que dirige el maestro Adrián Russo.

Pero el éxito máximo alcanzado en la presente temporada lo obtuvimos el 8 de Julio, con motivo de la cena en homenaje a las fiestas patrias. Una abigarrada concurrencia disfrutó de las amenas ocurrencias del éxito actual de la radiotelefonía Argentina: Juan Carlos Mareco "Pinocho". La orquesta de Florica Sava amenizó el baile que se prolongó hasta la madrugada. Para señalar la importancia de la fecha usó de la palabra el vicepresidente de la institución, Sr. Raúl Bedikian, quien tras reseñar el momento histórico en que ésta se celebra, propuso un brindis "por la Patria". El señor presidente, don Juan Stepanian, que cerró las alocuciones del acto, sintetizó la labor abnegada de los anónimos servidores de la Institución, y tras pedir concordia y paz para la familia Armenia ubicó su mirada en la insipiente juventud, símbolo y futuro de un mañana mejor. Pidió la comprensión y el apoyo de los mayores, para hacer de ellos hijos nobles y orgullosos para que sean un día pilares inamovibles de nuestra colectividad.

La Subcomisión de Damas, presidida por la señorita Aida Ayanyan, organizó un entretenido concurso de canasta que contó con simpático apoyo. Ese día, domingo 27 de julio, la natu-

raleza pareció plegarse a los afanes de las organizadoras, presentándole su marco lluvioso y gris; de indudable deleite para el juego de salón. Tras dramático final se impuso la pareja Lili Potikian - Verg Kevorkian, quienes se hicieron acreedores del premio y del aplauso de la concurrencia. Distribuidos los trofeos se amenizó una larga tertulia en la que se festejó el triunfo de la joven pareja sirviéndose en la oportunidad un té con masas, bastante bueno por cierto.

Con motivo de la celebración del 30º aniversario debemos disculparnos ante nuestros asociados ya que ésta no se podría realizar el 16 de agosto como estaba indicado en el Calendario de Actividades. Ello fué motivado por el hecho de coincidir el 13 de septiembre con la fecha exacta de la fundación de la Institución y haber nacido así el deseo de festejarlo en su mismo día para realzar aún más los significados de su Boda de Perla. Todos los otros compromisos se cumplirán inexorablemente en la fecha prefijada.

Y ya que hablamos del 13 de setiembre digamos que en esa oportunidad se celebrará una cena danzante en la cual se sintetizará la labor meteórica de la Institución. Será una oportunidad magnífica para ilustrar la significación de la Unión General Armenia de Cultura Física; que ha trascendido los límites meramente funcionales para erigirse como una de las instituciones básicas de nuestra colectividad. En la oportunidad amenizará la celebrada orquesta de Adrián Russo de conocida resonancia por su éxito del 19 de junio pasado.

Septiembre será un mes movido. Como todos sabemos, y todos esperamos; el 21 comienza la primavera. Para ese día el Departamento Cultural y Social

ha programado un cocktail danzante que dará comienzo a las 17 horas y que les garantizamos se llevará a cabo aunque llueva.

El 4 de octubre próximo celebraremos el 40º aniversario de nuestra Institución madre, la Unión General Armenia de Cultura Física Internacional. Fundada en 1918, en 40 años se ha ramificado por todo el mundo siendo la de la Argentina una de sus expresiones más progresistas. Para tal ocasión se llevará a cabo en el Centro Armenio un ágil Show que contará con la presencia de los más destacados artistas de la colectividad y del medio artístico nacional. Será un brillante espectáculo al cual Ud. debe concurrir, pues con su ayuda en este año asentaremos las bases de una obra fundamental para la prosperidad y el bienestar de la Institución. En su 40º ani-

versario ningún miembro de la Unión General Armenia de Cultura Física que se sienta orgulloso de serlo puede estar ausente. Es un magno acontecimiento. No hay nada más hermoso en la vida que ver como al paso de los años la simiente fecunda que siembran los hombres florecen dando como frutos a organizaciones poderosas. Esos hombres que hace cuarenta años pusieron piedra sobre piedra en horas difíciles para la concreción de un ideal tendrán con nuestra presencia el reconocimiento sincero y silencioso de su visión y patriotismo. Tenemos una gran deuda con ellos y para saldarla nada mejor que movilizarnos para que en estas reuniones de hermanos consigamos que en nuestra Institución no haya nadie que tenga que quejarse con fundamento de la inercia de sus hombres,

Un aspecto del escenario mientras actuaba J. C. Mareco (Pinocho) en la cena del 8 de julio ppdo.

NOTICIAS DEL DEPARTAMENTO DE EDUCACION FISICA

Ya dijimos en nuestro anterior comentario de las actividades que desarrolla nuestro departamento físico que era tarea principalísima la de procurar los medios necesarios para el normal desenvolvimiento del mismo. En una palabra comenzó este año a ponerse en práctica nuevos métodos con miras hacia el futuro luminoso que es el destino de nuestra querida homeñetmen. Mucho es lo que han hecho nuestros predecesores hasta el día de hoy pero mucho más es lo que ansiamos y sabemos que lo hemos de lograr con buena voluntad, con cariño, con paciencia y principalmente y sobre todas las cosas trabajo y té, té y trabajo. Puede ser tal vez que este año no podamos obtener la conquista de premios en competencias organizadas por federaciones o asociaciones de diferentes deportes a los que estamos afiliados, pero si una cosa hemos de lograr que nos llenara de satisfacciones la conciencia de lo que es disciplina y responsabilidad en nuestros infantiles y cadetes que serán en un futuro no muy lejano quienes nos reemplazarán en todas las efetas desde donde se encuentren realizarán el prestigio de nuestra asociación y se distinguirán.

En cuanto se refiere a la tarea de remodelación del campo de deportes, hemos tenido algunos contratiempos que nos han hecho demorar las obras. En primer término, la Honorable C. D. decidió la construcción un amplio local que constará de 100 metros cuadrados cubiertos con dos baños individuales que cubrirá las imperiosas necesidades de nuestros scouts para que puedan ampliar sus actividades al mismo tiempo que concentrarse en un solo ambiente e independientemente de nuestras otras instalaciones que se está construyendo al lado de las

canchas de bochas, esta construcción nos demoró la limpieza de los cascos que forman una montaña al lado de la pista de atletismo, lugar donde se ubicará el cajón de arena para el saltómetro, es decir que una cosa nos traba la otra amén que tampoco nos ha favorecido el tiempo con tantas precipitaciones que llenaban de agua las obras y obstruían la prosecución de los trabajos. No obstante ello apenas el tiempo lo permita se acelerarán todos los trabajos a efectos de no prolongar por más tiempo esta situación. Una vez terminadas las obras, se destinará (el primer piso de nuestro edificio principal para desarrollar las actividades de ajedrez y tal vez la biblioteca) Una gran adquisición ha sido para nuestros asociados la contratación de los servicios del conocido maestro profesor de tennis Sr. Molla para la enseñanza de este deporte entre los entusiastas del tennis y especialmente los cadetes entre quienes la noticia ha causado gran revuelo. Además hemos recibido la donación de cuatro raquetas, de parte de un socio, para que aprendan los cadetes con ellas.

Damos a continuación un breve comentario de los movimientos habidos en los distintos juegos y deportes:

AJEDREZ: Se realizó el primer torneo interno, con la participación de conocidos jugadores.

Se iniciaron las clases para cadetes los domingos después de las 15 horas.

Se está estudiando la posibilidad de realizar un torneo interclubes armenios.

ATLETISMO: El tiempo y la situación en que se encuentran las pistas y los elementos han conspirado contra estas actividades dentro de

nuestro campo de deportes. Esperamos con los primeros calores que esta situación quede completamente solucionada en todo sentido.

BASQUETBOL: Continúan normalmente los entrenamientos siempre bajo la dirección técnica del profesor Carlos A. Yakin. Por causas ajenas a la voluntad de los dirigentes se notificó con atraso la clausura de inscripciones en el torneo oficial por cuyo motivo nuestro equipo no intervendrá en el mismo. Se organizó un torneo interno con la participación de 45 jugadores con el mayor de los éxitos.

Los equipos estuvieron formados por jugadores de todas las categorías mezclados y estuvieron integrados así: Los Leones: Jorge Miridjian, Armen Aharonian, Arlen D. Stepanian, José Deokmedjian, Arturo Andreosian, Kacherian y Ricardo Jashpahljan. Los Lobos: Narciso Der Mgrdichian, Juan Miridjian, Jorge Levontan, Eduardo Hoonian, Orlando Dogramandjian, Papuzian. Los Zorros: Vhahn Poladian, Armando Halazanian, Jorge Daglian, César Der Garabedian, Levon Aghardjian, Ricardo Dijnolan, y Juan Luaharian. Los Cóndores: Elias Kara Agopian, Arturo Emirlian, Rubén Kodjulan, Eduardo Baghadjian, Norberto Kuyumdjian, Hamparchum Mateosian, Mateos Toronian. Los Pingüinos: José Levonian, Eduardo Caplanian, Daniel Kuyumdjian, Raffi Serugopian, Armando Mihitarian, Paulo Baismadjian, M. Ohanian y Los Tigres: Antonio Kuldjian, Rubén Der Avedislian, Arturo Janirlian, Kutragnón Gokarian, Eduardo Kalikian y Marinos Aharonian.

BOCHAS: Terminó el torneo interno resultando las siguientes posiciones: 1º Omig Katcherian, 2º Jores Aharonian.

Cuando sea el momento oportuno

se cubrirá el techo de las dos canchas de bochas para dar sombra permanentemente a los jugadores.

PING PONG: Se han instalado las mesas de ping pong en el centro de nuestro salón comedor y las paletas y pelotas pueden solicitarse en el bar. La práctica de este juego está prohibida durante las horas de comida y cuando comienzan los bailes. La subcomisión está anotando para el primer torneo interno que comenzará próximamente.

VOLEIBOL: Nuestro equipo femenino de segunda de ascenso se presentó con las siguientes jugadoras: Archaluis Goudian, Lilla Misakian, Erna Vartabedian, Anahid Bogrosian, Alicia Boyadjian, Sonia Avedislian, Ajunik Stepanian, y Diana Mesropian en el torneo por la Copa Morgan frente a los equipos de Unión Obreros Municipales, Sokol y Liniers. No obstante el esfuerzo realizado por nuestras jugadoras, no obtuvo los resultados esperados, perdiendo los partidos ca si en su mayoría por tres tantos. Lo que ratifica sus buenas condiciones, y aumenta nuestras esperanzas para el futuro. También nuestros muchachos han intervenido en la Copa Morgan frente en tercera división, haciéndolo dos integrantes de este equipo con muy buenas perspectivas no obstante ser la primera vez que juegan juntos. Estuvimos representados por los siguientes jugadores: Yervant Tamilian, Serko Pilavian, Arshak Yergunian, Simón Mavilian, Rubén Mihitarian, Manuk Mavilian, Carlos Dergarabetian, Stepan Yeghuetian y Arinen Aharonian. Es muy halagador para nuestros jugadores y jugadoras que en los partidos que disputan en estos torneos tengan el aliento y apoyo de nuestros asociados mediante su presencia física en las tribunas de las canchas donde

Desde el Mangrullo Scout

ESCRIBE ADOLFO CAHIAN

VIVIR EL SCOUTISMO

El Scoutismo, en su carácter de escuela integral podría dividirse en dos grandes funciones pedagógicas, en dos fundamentales bases instructivas: la educación moral y la educación física. La primera, por su importancia en la conformación de la personalidad del educando, constituye lo esencial en la finalidad scoutista. Mas, la segunda representa un complemento indispensable para alcanzar esa misma integridad que se desea en la futura personalidad. Lo uno sin lo otro, desfiguraría el verdadero carácter de la obra, pues el Scoutismo no sería más que una institución con fines puramente moralistas o espirituales, si no persiguiera nada más que la conformación del carácter, la nobleza; o no pasaría de ser una entidad meramente deportiva o de cultura física, si no tuviera otro objeto que la práctica de los sanos deportes, los juegos, la gimnasia metódica. El Scoutismo se califica como escuela de preparación para la vida y modo mismo de vivir, con toda la magnitud y responsabilidad de una obra de tal naturaleza, porque precisamente reúne en sí y coordina metódicamente esos objetos tan fundamen-

tales. Y hay una particularidad característica en la educación scoutista, que la define muy especialmente. El Scoutismo es una escuela eminentemente práctica. El Scoutismo se vive y viviéndolo se comprende en toda su amplitud. No es una cátedra científica que pueda ser dictada por un profesor en un aula. No es una teoría filosófica o una doctrina absolutamente idealista. El Scoutismo no está en las páginas de los textos, sino en medio de un campamento, en pleno contacto con la naturaleza. La moral del scout, su carácter, su modo de ser, no se van conformando, no se definen, mediante profundas disertaciones orales, o largas clases teóricas, utilizadas como sistema educativo, sino que se estructura, se modela, se temple, en la disciplina de una vida metódica, en el cumplimiento del deber cotidiano, en la misma rudeza del ambiente natural. Su cuerpo no sólo se desarrolla armónicamente, sino que pasando de esa mera cultura física, busca la real integridad que constituye la auto disciplina individual. Se inculca al scout el concepto de Patria y se exaltan sus sentimientos patrióticos. Pero no es un concepto indefinido y pálido, sino

UNICAMENTE CON UN PIANO BIEN AJUSTADO SE PUEDE
PROGRESAR TECNICAMENTE

Por cualquier falla de su piano diríjase a:
H A I G S T E P A N I A N

Florida 165, Galería Gral. Güemes

T. E. 30-7194

COMPRA Y VENTA DE PIANOS

que el scout tiene oportunidad de sentir ese ideal sublime, en las sencillas y emotivas ceremonias diarias de izar y arriar el pabellón, en el calor de esas marchas que entona a coro, y que levantan su espíritu y lo hacen más fuerte, en la misma disciplina de su vida ordenada. Se enseña al scout a ser perseverante y a luchar hasta el final de sus fuerzas, en cualquier orden de la vida, y el scout aprende a ser perseverante desde el momento en que, aquél en apariencia intrascendente juego del rastreo, al buscar con tesón, con empeño, con entusiasmo, una pequeña huella, un apenas perceptible rastro, y volver sobre sus pasos, para retomar con inagotable paciencia, la última señal, al percatarse de que ha seguido una pista falsa. Se educa al scout en el amor al semejante y el scout aprende a querer fraternalmente al camarada, cuando comparten la misma carpa, lejos del hogar, viviendo en armónica comunidad, unido hasta en la uniformidad de su vestimenta y de sus actos. El

scout debe ser digno de confianza, y empieza a serlo desde que se le confía, aún niño quizás, la guarda de un lugar o un objeto; debe ser útil y lo es, desde el momento que se basta a sí mismo, para preparar su propio alimento como para afrontar las imprevisitas contingencias de la vida. No basta, por todo ello, conocer los principios sustentados y la finalidad perseguida, para ser scout. El Scoutismo es un sistema de vida, un modo de vivir, una forma de vivir. Para ser verdadero scout, es imprescindible caracterizarse como tal, en el modo de ser y de obrar. Y el mejor scout no es el que conozca más las normas scoutistas, sino, precisamente, aquel que más y mejor aplique en su vida cotidiana, en sus pequeñas y grandes cosas la práctica del Scoutismo. Porque el Scoutismo se vive y se practica en el taller, en la oficina, en la fábrica, en el campo, en todo momento, en todo lugar y ambiente de cualquier característica. El scout, si es en realidad scout, lo es para toda la vida.

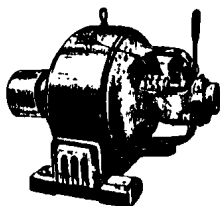
TALLER ELECTROMECHANICO

V. SARIAN

MOTORES ELECTRICOS
TRANSFORMADORES
BOBINAJES

MOTORIZACION DE MAQUINAS

JUFRE 165 BUENOS AIRES

Ignorancia e Inteligencia

Ignorancia no es la falta de conocimientos sino estrechez para adquirirlos. Ignorancia es nada más que amor propio. Es hablar sin saber. Saber sin progresar. Ignorancia es hablar sin principios. Es discutir porque sí. Ignorancia es hablar mucho y no hacer nada. Hablar de todos y hablarles distinto. Ignorancia es tozudez. Es la limitación del saber.

El ignorante se ignora e ignora. El ignorante cree que sabe y no sabe nada. El ignorante es un incapaz. Es la negación de la nada. El ignorante cree que vive, pero es soño. El ignorante trata de todo y con todos, por todos y para todos. El ignorante siempre es inamovible en sus convicciones, por eso es ignorante. No sabe lo que es flexibilidad. No sabe lo que es caballerosidad, no sabe lo que es compañerismo. No sabe lo que es progreso. No sabe lo que es amor al prójimo. No sabe lo que son instituciones. Lo único que sabe es su tozudez.

El mundo está complicado por culpa de los ignorantes. Complican las instituciones, corrompen las sociedades, dividen los hombres (igual que las mujeres). Una cuenta bancaria abultada disminuye el grado de ignorancia.

Inteligencia no es saber mucho sino saber que no se sabe. Es captación más evolución. Inteligencia es pensar sin hablar. Progresar sin presumir. Inteligencia, son principios flexibles. Es discutir perdiendo. Inteligencia es hablar sin insolencia. Hablar a todos, aceptando algo de cada uno. Inteligencia es sacrificio. Inteligencia es la expansión del conocimiento.

El inteligente se ignora y conoce. El inteligente dirige y no manda. El inteligente sabe que no sabe. El inteligente es un ser capaz. Es la valoración

de la nada. El inteligente no vive, comparte. El inteligente trata con todos del saber de cada uno. El inteligente es móvil en sus convicciones, por eso es inteligente. Sabe lo que es flexibilidad. Porque flexibilidad es comprensión. Sabe lo que es caballerosidad porque caballerosidad es reconocimiento. Sabe lo que es progreso, porque progreso es evolución. Sabe lo que es amor al prójimo, porque amor al prójimo es saberse descendiente de un origen común. Sabe lo que son instituciones porque instituciones son ideales no ideas. Porque por los ideales se lucha, a las ideas se las lleva el tiempo. El inteligente sabe que saber es respetar los principios ajenos.

Vivir vale la pena si se es inteligente. Pulen las instituciones. Civilizan las sociedades Unen a los hombres.

EN BARRACAS
¡TODO CONTRA LA LLUVIA!

SPORT
Sterling Club
MONTES DE OCA 985 T. E. 21-1123

CREDITOS en 5 meses

— LA JUVENTUD Y LA CULTURA ARMENIA

"Las luchas en la esfera de la inteligencia por medio del libro y de la cátedra, son más terribles que las sostenidas por los ejércitos en los campos de batalla. Son las luchas de las ideas, por lo general, lentas y sordas, pero de fecundas y permanentes consecuencias".

Palabras sabias y de hondo significado histórico, pronunciadas por un gran pensador español, el Dr. Gámbra, parecería dirigirse a la juventud toda del mundo y en especial a la juventud armenia. Muchos se preguntarán qué relación existe entre este trozo de Gámbra y la juventud armenia. Pues bien: nosotros los jóvenes armenios que aspiramos a cristalizar y hacer realidad los sueños de nuestros antepasados, tenemos la obligación y el deber en estos momentos de convulsiones y contradicciones por la que atraviesa el pensamiento humano, de colaborar con organizaciones y entidades culturales armenias que tengan por objetivo y mira fundamental la autodeterminación de nuestra Madre Patria Armenia.

Con esto no queremos decir que se deja a un lado y se abandone por completo a aquellas instituciones que son la base de nuestra cultura milenaria. Nos referimos a la Iglesia y la Escuela Armenia. No, al contrario, se debe cooperar y colaborar con ahinco, voluntad y sinceridad, y apoyando no sólo espiritualmente sino también desde el punto de vista material todas y cuantas veces lo requieran las circunstancias. Mientras que la primera sostuvo luchas fratricidas con los enemigos de la cristiandad y de la fe, en los comienzos de la civilización, por haber adoptado una actitud histórica: el de ser la primera que abrazó el cristianismo. La segunda, en

cambio, constituye la fortaleza imaginaria donde entra el soldado deformado cultural y espiritualmente y sale después provisto de un arma más potente que la ametralladora, que las bombas de Hidrógeno, que los cohetes teledirigidos: que no se emplea contra seres humanos, ni tampoco para asesinar a ciudadanos honrados que salen en defensa de sus ideales. Y esta arma poderosa a que nos estamos refiriendo es la "conciencia cívica". Porque si el soldado antes no sabía contra quién iba a luchar, sale ahora ya conociendo a sus hermanos de lucha y a los fariseos, a sus compatriotas en desgracia y a los traidores y sale conociendo también, las fechas que enlutaron al pueblo armenio y las que lo glorificaron.

Y así vemos que existen jóvenes armenios que una vez egresados de las escuelas armenias ya ni se preocupan más de los libros ni de las letras armenias, y hasta, digámoslo con sinceridad, aunque nos duela, se "olvidan" voluntariamente de su descendencia. Pero felizmente éstos constituyen una íntima minoría dentro de la juventud armenia, que hasta se avergüenzan y se ríen a carcajadas cuando un compañero suyo, dirigiéndose a otro le habla en el idioma armenio, y se ríe no porque su compañero le haya hecho una broma que le causara la risa, se ríe de vergüenza, se ríe de sí mismo al ver y oír que su compañero habla tan bien el armenio. Puesto que ambos egresaron al mismo tiempo de la escuela, pero mientras uno abandonó los libros, el otro siguió leyendo en su casa, mientras uno al ver un libro armenio o una revista le daba un puntapié, el otro lo levantaba, lo hojeaba y lo leía; mientras uno permanecía indiferente ante algunos

acontecimientos armenios, el otro ya trabajaba y colaboraba en organizaciones de carácter social, cultural, etc., mientras uno al traerle el cartero el periódico armenio lo recibía y lo dejaba sobre el escritorio de su padre y ni se preocupaba por leerlo, el otro, en cambio al recibir el periódico antes de dejarlo sobre el escritorio de su padre lo leía y después comentaba con su progenitor las noticias y artículos leídos, y por la noche le robaba horas a sus momentos de descanso y de sueño para dirigirse a su biblioteca más preferida para leer periódicos provenientes del extranjero,

Con lo dicho anteriormente vemos que existen jóvenes armenios que se interiorizan para desarrollar su cultura y extender aún más el campo del pensamiento. Por eso nosotros debemos colaborar, repetimos, con instituciones, asociaciones, periódicos, revistas, semanarios armenios, enviándoles a éstos últimos artículos de interés general o traducciones de obras

o comentarios referidos a nuestra historia, a la verdadera historia armenia.

Nosotros, los jóvenes, sabemos perfectamente bien que el futuro de nuestra Patria depende exclusivamente de la juventud. Entonces trabajemos intensamente para la obtención de nuestros fines; trabajemos para el engrandecimiento de nuestras organizaciones siguiendo el consejo de nuestros mayores; trabajemos para que ingresen a las filas de la juventud armenia jóvenes que aún se mantienen indiferentes y se encuentran alejados del ambiente armenio y trabajemos por último, para el reencuentro de la gran familia armenia para que en un día no muy lejano podamos oír por boca de nuestros padres, con sus ojos llenos de lágrimas, que la victoria de la causa armenia se debió a la juventud. Pero mientras tanto, ¡ADELANTE, PUES EL FUTURO NOS PERTENECE!

Un Soldado Armenio

Colaboración enviada desde Córdoba

PIELES

MODELOS

FINAS

REFORMAS

PELETERIA "PAPAZIAN"

SUIPACHA 942

T. E. 32-0705

—:— BUENOS AIRES —:—

TEX-TRICO

Soc. Resp. Ltda. - Capital \$ 800.000

FABRICANTES DE TEJIDOS

ENGOMADORA DE HILADO

Adminis. y Ventas
LARREA 557

T. E. 48 Pasco 8743
Buenos Aires

"ANTEX ARGENTINA"

EDUARDO ATAMIAN

POPLINES

Larrea 667 — T. E. 48-5639

FABRICA DE TEJIDOS
DE ALGODON

"ROALD"

de Miron Leonian

VICTORIA 701 —
Hurlingham F.C.N.G.S.M.

Doctor
ANTRANIK EURNEKIAN
Cirujano

Especialista en Neurocirugía

Actualmente en los EE. UU.
Cnel. N. Vega 5531 — 54-0765

FOTO

A P O L O

ESTUDIO

CORDOBA 4671 T. E. 54-8147

ESTUDIO NERSESSIAN

ECONOMICO - CONTABLE - IMPOSITIVO
ASUNTOS JURIDICOS

Florida 165
Gal. Gral. Güemes P. 3, of. 343-4

Tel. 30-6877

GEVAERT

ARGENTINA S. A.
DE PRODUCTOS FOTOGRAFICOS

Afianza

el

Prestigio de la Industria Argentina

con los Rollos

de Película para Fotografía

REXOPAN y REXOCROM

GEVAERT ARGENTINA S. A. de Productos Fótográficos

Bmé. MITRE 1902 - T. E. 48-9011 - BUENOS AIRES

ALBERT TRITSMANS, Director - Gerente General

ADHESION

DANUBIO S. A.

EL CISNE

Soc. Resp. Ltda.

BUENOS AIRES

CORDOBA

MERCERIA - NOVEDADES

"EL PORVENIR"

El Hogar de los Hilos y Botones

M. CHEBEKDJIAN E HIJOS

Azcuénaga 417

T. E. 48-3654

T E R R A

- de -

GREGORIO TERTZAKIAN

TINTORERIA Y ESTAMPERIA DE SEDA,
RAYON Y ALGODON

LAPRIDA 1458

T. E. 791-8429 y 795-0044

Vicente López, F.C.N.G.B.M.

« NAVASART »

REVISTA BIMESTRAL

ORGANO DE LA

U. G. ARMENIA DE C. FISICA

GALERIA GRAL. GUEMES

FLORIDA 165 Piso 6º

SUSCRIPCION

Ejemplar suelto 3.- " " "

Anual 50.- Pesos

Exterior 4.- Dolares

AÑO 6 - Nº 60

JUNIO - JULIO de 1958

BUENOS AIRES

ALFOMBRAS

SPARTA ATLANTIDA S. A.

INDUSTRIAL Y COMERCIAL

GOBIERNO ARGENTINO CENTRAL (S)
FRANQUEO PAGADO
Concesion Nº 5952
TARIFA REDUCIDA
A.R.A.R. ©